

Załącznik **Nr 1**
do Zarządzenia Nr 164/2015
Wójta Gminy Gilowice
z dnia 17 listopada 2015r.

„PROJEKT”

Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022

Gilowice, listopad 2015

Spis treści:

SPIS TREŚCI:	2
I. WPROWADZENIE	5
II. METODOLOGIA	7
Ogólna metodyka prac	7
Źródła danych pierwotnych i wtórnych	8
Źródła pierwotne	8
Źródła wtórne	8
Etapy przeprowadzonych prac	8
III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY	10
Położenie, powierzchnia, walory środowiskowe, ludność	10
Sfera społeczna – sytuacja demograficzna	13
Podmioty gospodarcze, przedsiębiorczość	19
Rynek pracy	25
Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura	29
Infrastruktura edukacyjna	35
Infrastruktura sportowa	39
Infrastruktura ochrony zdrowia oraz opieka społeczna	40
Turystyka	43
Finanse Gminy	45
Porównanie najważniejszych danych Gminy Gilowice z danymi dla Powiatu Żywieckiego	46
Wyniki przeprowadzonej ankiety	47
Podsumowanie diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Gilowice	48
III. ANALIZA SWOT MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ	50
IV. MISJA I WIZJA GMINY	69
Misja Gminy	69
Wizja Gminy	69
V. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE	74
VI. CELE OPERACYJNE, ZADANIA	75
VII. PRZYKŁADY PRZEDSIĘWZIĘĆ, PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY	84

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII.....	87
IX. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	89
X. PROCEDURY UAKTUALNIANIA STRATEGII.....	106
XI. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	107
XII. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII.....	108

Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2014-2022 powstała na podstawie zawartej umowy Nr ZP.273.21.2014 z dnia 01.12.2014r

Opracowanie wykonane przez:

TECHMASTER
ul. Kabaty 2, 34- 300 Żywiec
NIP: 937- 237- 99- 57; REGON: 072912630
www.techmaster.com.pl

*Wyrazy podziękowania zespół konsultantów składa
pracownikom Gminy Gilowice i wszystkim uczestnikom spotkań,
za poświęcony czas oraz zaangażowanie do współpracy
przy tworzeniu niniejszej Strategii.*

I. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument – Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015 – 2022 został opracowany celem efektywnej koordynacji działań oraz ujednolicenia podejścia do rozwiązywania kluczowych problemów rozwojowych, identyfikowanych na terenie Gilowic i Rychwałdu oraz bezpośredniego otoczenia całej Gminy. Głównie zadanie tego dokumentu to wsparcie polityki zrównoważonego rozwoju, wdrażanej przez Samorząd Gminy Gilowice. Zasadniczo Strategia to dokument fakultatywny (uzupełniający i korespondujący z opracowanymi dotychczas planami odnowy miejscowości, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz budżetem Gminy), określającym społeczne i gospodarcze cele rozwojowe Gminy. Jest to swego rodzaju scenariusz rozwoju Gminy, opis długofalowej wizji rozwoju Gilowic w kierunku gwarantującym tej gminie maksimum szeroko rozumianych korzyści.

Prace nad niniejszym dokumentem były wieloetapowe i rozciągnięte w czasie – prowadzono je w I, II i III kw. 2015 r. Rozpoczęto je od diagnozy sytuacji, panującej na terenie Gminy w każdym obszarze – demograficznym, społecznym, infrastrukturalnym, czy gospodarczym. Podsumowaniem prac nad diagnozą jest strategiczna analiza SWOT – zestawienie mocnych stron Gminy ze słabymi oraz porównanie stojących przed Gminą szans rozwojowych oraz zagrożeń dla jej harmonijnego rozwoju. Analizę tę opracowano przy udziale społeczności lokalnej, przedstawicieli podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność na terenie Gminy, przedstawicieli różnego rodzaju organizacji społecznych, kulturalnych, pozarządowych, aktywnych w Gilowicach, przedstawicieli Samorządu, jednostek organizacyjnych Gminy Gilowice, czy podmiotów, utworzonych w Gminie z myślą o świadczeniu jej mieszkańcom rozmaitych usług. Po opracowaniu analizy SWOT (jest to jeden z kolejnych rozdziałów niniejszego dokumentu) przystąpiono do zredagowania części prognostycznej niniejszej Strategii, na którą składają się: sformułowana wizja rozwoju oraz strategiczny plan działania. Jest to lista strategicznych celów Samorządu, obowiązujących z nadchodzącym okresem, wraz z przyporządkowanymi do każdego spośród nich celami operacyjnymi oraz typami działań, przewidzianymi do realizacji, w ramach poszczególnych celów. Opracowanie tego rozdziału niniejszego dokumentu sprzyja prawidłowej i realnej ocenie rzeczywistych możliwości Gminy, jak również określeniu sposobów rozwiązania tych kwestii, które w toku przeprowadzonej uprzednio diagnozy

uznane zostały za najbardziej problematyczne, kwalifikujące się do możliwie najszybszego procedowania.

Istotnym elementem procesu pracy nad niniejszą Strategią było przeprowadzenie badań ankietowych wśród mieszkańców Gminy. Dystrybuowana wśród mieszkańców ankieta zawierała serie pytań dotyczących zarówno jakości codziennego życia na terenie Gminy, stopnia satysfakcji mieszkańców z zamieszkiwania na tym obszarze, a także postrzegania efektywności, z jaką Samorząd wywiązuje się ze swoich zadań. Wyniki przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiety zostały zaprezentowane w ramach niniejszego opracowania.

Jako realna koncepcja faktycznego rozwoju lokalnego niniejsza Strategia pełni funkcje takie jak:

- Umożliwianie efektywnego zagospodarowania miejscowych zasobów ludzkich i kapitałowych,
- Identyfikacja słabych stron Gminy oraz stojących przed nią zagrożeń,
- Zagwarantowanie Gminie stabilnego kierunku rozwoju, niezależnego w swoich fundamentalnych założeniach od opcji politycznej zmieniających się władz lokalnych,
- Jest źródłem aktualnych informacji o procesach społeczno gospodarczych, zachodzących na terenie Gilowic,
- Zwiększa szanse Gminy na uzyskanie dodatkowych środków wsparcia ze źródeł zewnętrznych.

Jednocześnie prezentowany dokument postrzegać należy jako narzędzie pełniące funkcję spójności, łagodzące ewentualne konflikty oraz harmonizujące działania różnych grup społeczności lokalnych i regionalnych. Strategia ta jest przede wszystkim podstawowym dokumentem polityki rozwoju Gilowic, określającym docelową wizję rozwoju, strategiczne i operacyjne cele rozwoju, a także sposób ich realizacji (wykaz typów przedsięwzięć, których podjęcie i zrealizowanie przełoży się na konkretne, oczekiwane na terenie Gminy długofalowe efekty). Podstawowym podmiotem niniejszej strategii jest Samorząd Gminy Gilowice, reprezentujący całą wspólnotę mieszkańców.

II. METODOLOGIA

Ogólna metodyka prac

Niniejsza Strategia jest budowana według metody partycypacyjno-eksperckiej, czyli uspołecznionej, w której równoważne jest doświadczenie konsultantów oraz wiedza i potencjał społeczności lokalnej. Konsultanci wnieśli swoje doświadczenie w zakresie budowania strategii rozwoju, natomiast mieszkańcy wiedzę na temat obszaru, jego mocnych i słabych stron, jego potencjału oraz optymalnych kierunków rozwoju.

Metoda partycypacyjno-ekspercka zakłada silną współpracę konsultantów ze społecznością lokalną na każdym etapie opracowywania dokumentu. Zastosowanie takiej metody przy tworzeniu dokumentu, oprócz partycypacji pozwala na zdobycie doświadczenia przyczyniając się jednocześnie do integracji środowisk w oparciu o planowanie rozwoju lokalnego. Doświadczenie zdobyte przez liderów lokalnych w pracach nad Strategią będzie mogło owocować podczas jej wdrażania.

Punktem wyjścia do właściwego skonstruowania części strategicznej, a więc kierunków rozwoju, celów i działań jest precyzyjna diagnoza społeczno-gospodarcza gminy, oparta przede wszystkim na pozyskanych danych wewnętrznych oraz na danych zewnętrznych. W przygotowaniu Strategii wykorzystano dostępne źródła wtórne.

Na potrzeby powstającego opracowania wykorzystano następujące metody badawcze:

- ankieta – dostępna dla mieszkańców gminy w okresie luty – sierpień 2015 w postaci formularzy papierowych, dostępnych dla wypełniających w budynku Urzędu Gminy Gilowice,
- spotkania warsztatowe w poszczególnych sołectwach – spotkania pozwoliły na uzyskanie bardzo wysokiego poziomu interakcji między uczestnikami, ogniskowanie dyskusji wokół zaplanowanego tematu, a także wizualizację przebiegu pracy i jej wyników. Inną istotną zaletą zastosowanych technik była wysoka efektywność dyskusji.

Źródła danych pierwotnych i wtórnych

Źródła pierwotne

Najważniejsze źródła danych i informacji pierwotnych to:

- dane i informacje, pozyskane podczas warsztatów strategicznych, w których uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, pracownicy Urzędu Gminy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedstawiciele jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcy, przedstawiciele środowisk branżowych oraz lokalni liderzy i aktywiści,
- opinie zebrane w wywiadach ankietowych oraz rozmowach bezpośrednich z przedstawicielami władz samorządowych, pracownikami Urzędu Gminy, mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami, przedstawicielami środowisk branżowych oraz lokalnymi liderami i aktywistami.

Źródła wtórne

W procesie zbierania danych wykorzystane zostały źródła wtórne, czyli dostępne opracowania i dokumenty:

- opracowania Głównego Urzędu Statystycznego,
- dokumenty strategiczne krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne,
- foldery promocyjne, ulotki, publikacje promocyjno-informacyjne,
- strony internetowe (portale regionalne i tematyczne).

Etapy przeprowadzonych prac

Proces opracowywania Strategii obejmował następujące etapy:

- etap diagnostyczny – związany z analizą stanu wyjściowego (analiza społeczno-gospodarcza, potencjał gminy, potrzeby mieszkańców) oraz z realizacją badań,

- etap koncepcyjny – dotyczący wypracowania wizji, misji, priorytetów, określenia kierunków działania oraz zadań realizacyjnych. W etapie tym określono główne założenia do procesu wdrażania Strategii w kontekście ramowego harmonogramu działań, programu operacyjnego na najbliższe lata, możliwych źródeł finansowania oraz systemu monitorowania i ewaluacji Strategii. Założeniem etapu było przede wszystkim wspólne wypracowanie wizji rozwoju obszaru, zdefiniowanie najważniejszych celów do osiągnięcia oraz sposobów ich realizacji. W tym etapie kluczowe znaczenie miały warsztaty oraz bezpośrednie konsultacje indywidualne, służące wypracowywaniu głównych założeń rozwojowych.

III. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY

Poniżej zamieszczono syntetyczne zestawienie kluczowych informacji o obszarze Gminy Gilowice, jej mieszkańcach oraz dostępnej jej terenie infrastrukturze, wychodząc z założenia, że wszelkie propozycje w zakresie potencjalnych przyszłych kierunków rozwoju Gminy winny być poprzedzone rzetelną analizą stanu istniejącego oraz trendów i tendencji w rozważanym obszarze. Prezentowane poniżej dane zaczerpnięto z publicznie dostępnych źródeł – przede wszystkim statystyk gminnych oraz danych publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny.

Położenie, powierzchnia, walory środowiskowe, ludność

Gilowice to gmina wiejska, położona na terenie Województwa Śląskiego, administracyjnie wchodzi w skład gmin powiatu żywieckiego. Powierzchnia Gminy to 28,19 km², a gęstość zaludnienia wynosi 199,1 os. na 1 km². Gmina leży w północno – wschodniej części Kotliny Żywieckiej, na południowych stokach Beskidu Małego, rozciągającego się po terenie Województwa Śląskiego (Subregion Południowy). Naturalne ukształtowanie terenu Gminy stanowią łagodne wzniesienia i strome stoki pokryte lasami, łąkami oraz polami uprawnymi, przecinane spływającymi z wyższych partii Beskidu Żywieckiego potokami.

Z punktu widzenia podziału administracyjnego w skład Gminy wchodzi 2 sołectwa: Gilowice (wraz z przysiółkiem Gilowice Rozcięta) – miejscowość leżąca w dolinie Łękawki oraz Rychwałd – wieś położona w dolinie potoku Nawieśnik. Zarówno Gilowice, jak i Rychwałd, należą do najstarszych, historycznych miejscowości Żywiecczyny. Pierwsze zapiski o istnieniu Gilowic pochodzą z czasów średniowiecza – odnaleziono je w spisie świętopietrza i Volumina Legum, pod datą 1324 r. Natomiast wieś Rychwałd powstała w okresie późniejszym, jej początki datowane są na XV w.

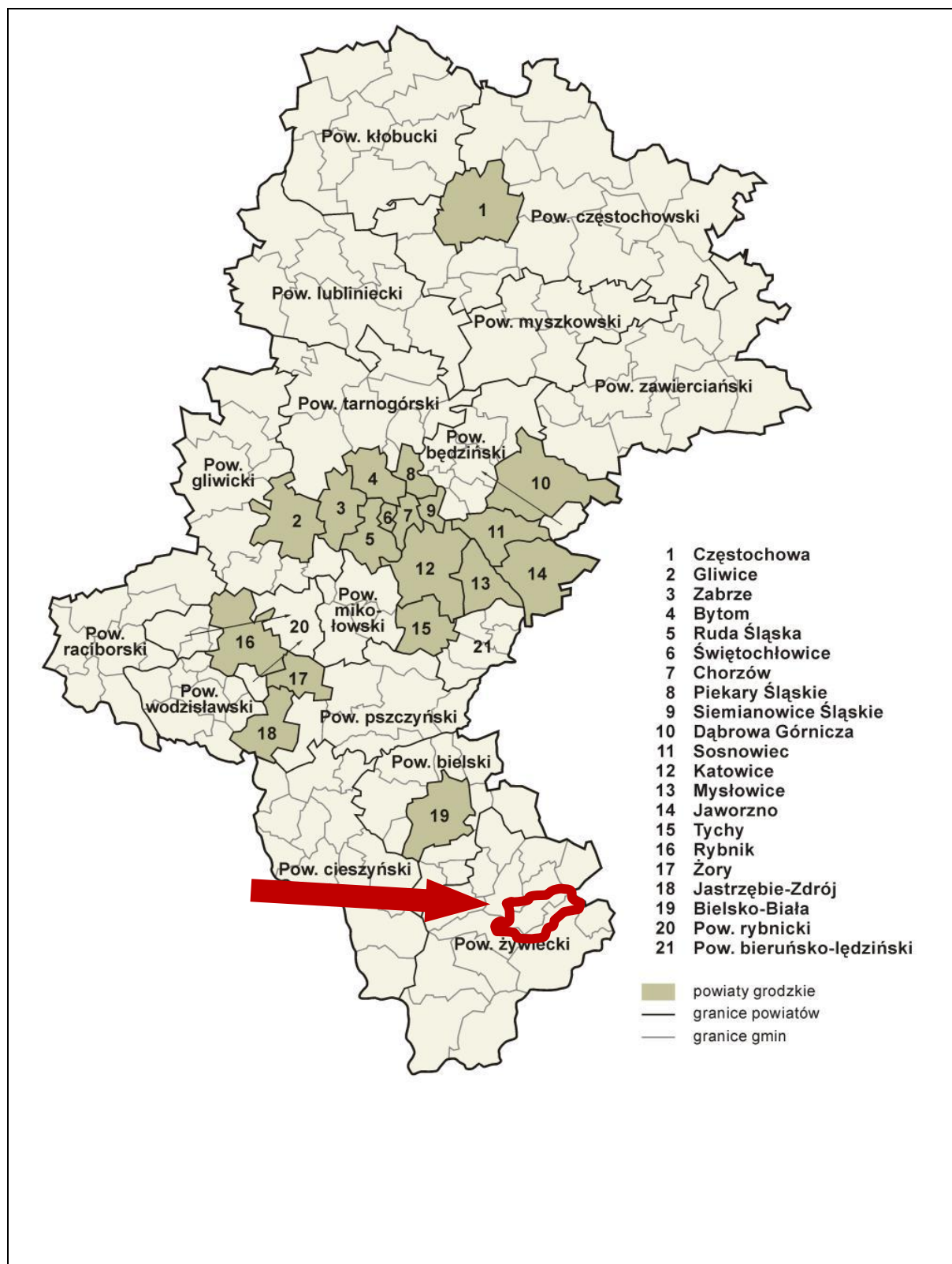
Klimat w obu dolinach jest umiarkowanie łagodny, surowszy w partiach wyżej ulokowanych. Bliskie sąsiedztwo Jeziora Żywieckiego uznawane jest za czynnik łagodzący klimat, panujący na terenie całej Gminy.

Dominantą przestrzenną obu wymienionych miejscowości są kościoły – w Gilowicach kościół p.w. Andrzeja Apostoła, natomiast w Rychwałdzie kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa – znane w całym regionie, a nawet kraju Sanktuarium Matki Bożej Rychwałdzkiej.

Lokalizację Gminy Gilowice zaprezentowano na poniższych mapach:

Mapa nr 1: Lokalizacja Gminy Gilowice w jej najbliższym otoczeniu

Mapa nr 2: Lokalizacja Gminy Gilowice w skali Województwa Śląskiego

Sfera społeczna – sytuacja demograficzna

Gminę Gilowice zamieszkują obecnie 6.144 osoby (wg stanu na 31.12.2014 r.), w tym 2.990 mężczyzn i 3.154 kobiety. Liczebność ludności zamieszkującej Gminę systematycznie wzrasta – jeszcze w 2010 r. Gminę zamieszkiwało 5.966 osób – 2.910 mężczyzn i 3.056 kobiet. Systematyczny wzrost liczebności ludności Gminy pokazano w ramach zamieszczonej poniżej tabeli:

<i>Liczebność ludności Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Lata:	2010	2011	2012	2013	2014
Ludność ogółem	5966	5979	5988	6081	6144
Mężczyźni	2910	2921	2929	2967	2990
Kobiety	3056	3058	3059	3114	3154
Gilowice	4440	4423	4424	4447	4465
Rychwałd	1539	1542	1564	1587	1613

Tab. 1. Liczebność Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Wskazane powyżej korzystne trendy w zakresie liczebności ludności Gmina zawdzięcza przyrostowi naturalnemu oraz korzystnie kształtującemu się wskaźnikowi salda migracji wewnętrznych.

Przyrost naturalny na terenie Gminy przez szereg lat utrzymuje się w zakresie dodatnim. Dotyczy do okresu dużo dłuższego, niż faktycznie wzięty pod uwagę na cele opracowania poniższej analizy (od 2005 r. wskaźnik ten ani razu nie spadł poniżej poziomu zera, swoją najniższą wartość – zerową, osiągnął w roku 2013, natomiast rok później, w roku 2014 sięgnął poziomu najwyższego w przeciągu całej dekady – liczba urodzeń o 37 przewyższyła liczbę zgonów). Kształtowanie się liczby urodzeń wobec liczby zgonów oraz wskaźnika przyrostu naturalnego na terenie Gminy Gilowice pokazano w poniższym zestawieniu.

<i>Ruch naturalny w Gminie Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Lata:	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia:	79	66	77	62	82
W tym mężczyźni	41	30	35	29	41
W tym kobiety	38	36	42	33	41
Zgony:	65	65	47	62	45
W tym mężczyźni	32	27	22	34	26
W tym kobiety	33	38	25	28	19
Przyrost naturalny	14	1	30	0	37
Przyrost naturalny na 1 tys. ludności	2,3	0,2	5,0	0,0	6,0

Tab. 2. Kształtowanie się przyrostu naturalnego na terenie Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Wskaźnik urodzeń żywych na 1 tys. ludności swój maksymalny poziom w przypadku Gminy Gilowice osiągnął w roku 2014 – było to wówczas 13,3, natomiast poziom najniższy obserwowany był w 2006 r. – sięgnął on wówczas poziomu 10,1.

Najliczniej na terenie Gminy Gilowice reprezentowaną grupą ludności jest ludność w wieku produkcyjnym – 61,9 % ogółu. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie spada – z 21,3 % w roku 2010 do 20,4 % w roku 2014, natomiast ludności w wieku poprodukcyjnym nieznacznie rośnie. Tendencje te ukazuje poniższa tabela.

<i>Struktura wiekowa ludności (w %) Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Ludność w wieku:	2010	2011	2012	2013	2014
Przedprodukcyjnym	21,3	21,1	21,0	20,8	20,4
Produkcyjnym	62,5	62,5	62,0	61,9	61,9
Poprodukcyjnym	16,2	16,4	16,9	17,4	17,7

Tab. 3. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Niekorzystne tendencje demograficzne – zmniejszanie się liczebności ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz zwiększanie się liczebności ludności w wieku poprodukcyjnym (starzenie się społeczeństwa) nie są w przypadku Gminy Gilowice tak wyraźne jak w przypadku innych, przede wszystkim miejskich ośrodków Województwa

Śląskiego, jednakże zachodzą one systematycznie i ich utrzymywanie się w dłuższym horyzoncie czasowym grozi trwałymi i niepożądanymi przemianami w obrębie struktury wiekowej ludności zamieszkującej Gminę. Szczegóły odnośnie wiekowego rozkładu ludności pomiędzy poszczególne grupy wiekowe pokazano w ramach zamieszczonej poniżej tabeli.

<i>Struktura wiekowa ludności w Gminie Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Grupy wiekowe:	2010	2011	2012	2013	2014
0 – 4	354	354	372	364	366
5 – 9	300	302	308	331	351
10 – 14	375	344	339	327	326
15 – 19	430	428	415	419	397
20 – 24	467	456	439	446	430
25 – 29	493	482	498	481	484
30 – 34	445	452	465	486	474
35 – 39	433	462	471	464	458
40 – 44	379	376	380	390	421
45 – 49	403	386	389	398	388
50 – 54	407	421	434	422	399
55 – 59	378	374	354	368	390
60 – 64	326	331	347	359	365
65 – 69	194	227	243	263	285
70 – 74	196	190	191	186	183
75 – 79	176	157	167	161	169
80 – 84	139	142	141	153	152
85 i więcej	89	95	99	103	106

Tab. 4. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Powyższe zestawienie w wyraźny sposób ukazuje trendy i zjawiska, które uznać należy za szczególnie istotne: najważniejszy fakt, który uznać należy za niewątpliwie korzystny jest taki, że liczebność osób, wywodzących się z najmłodszej grupy wiekowej utrzymuje się na stabilnym, porównywalnym rok do roku poziomie (w przypadku innych

ośrodków na terenie Województwa liczebność tej grupy wyraźnie spada wraz z upływem czasu. Liczebność osób w wieku 5 – 9 lat w roku 2014 wyraźnie wzrosła, w porównaniu z rokiem 2010 – aż o 17 %. Zjawiska niepokojące to: wyraźnie mniejsza liczebność młodszych grup wiekowych (10 – 19 lat), przede wszystkim w porównaniu z liczebnością grup zaliczanych do średnich (35 – 55 lat) oraz systematyczne zwiększanie się liczebności przedstawicieli grup zaliczanych do starszych – 65 – 69 lat.

Generalnie liczba ludności Gminy w wieku produkcyjnym wynosi obecnie 3.801 os. (podczas gdy w 2010 r. było to 3.738 os.). Poziom ten uznać należy za porównywalny. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi obecnie 1.254 os. (w roku 2010 było to 1.277 os.), a w wieku poprodukcyjnym 1.089 os. (wzrost z poziomu 969 os. w roku 2010). Trendy zachodzące w tym obszarze pokazano w ramach poniższego zestawienia:

<i>Struktura wiekowa ludności Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Ludność w wieku:	2010	2011	2012	2013	2014
Przedprodukcyjnym	1277	1260	1273	1271	1254
Produkcyjnym	3738	3739	3754	3788	3801
Poprodukcyjnym	969	980	1025	1062	1089

Tab. 5. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Do ludności w wieku przedprodukcyjnym zaliczono ogół mieszkańców Gminy Gilowice w wieku 14 lat i mniej, grupę ludności w wieku produkcyjnym tworzą kobiety w wieku 15 – 59 lat oraz mężczyźni w wieku 15 – 64 lata. Pozostałe osoby zostały zaliczone do ludności w wieku poprodukcyjnym. Wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym, na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł w przypadku Gminy Gilowice z poziomu 60,1 w roku 2010 do poziomu 61,6 w roku 2014, analogiczny wskaźnik dla ludności w wieku poprodukcyjnym (wobec ludności w wieku przedprodukcyjnym) wzrósł z poziomu 75,9 w roku 2010 do poziomu 86,8 w roku 2014, natomiast wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrósł nieznacznie z poziomu 25,9 w roku 2010 do poziomu 28,7 w roku 2014. Tendencje te zebrano w poniższej tabeli.

<i>Wskaźnik obciążenia demograficznego Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Ludność w wieku:	2010	2011	2012	2013	2014
Nieprodukcyjnym, na 100 os. w wieku produkcyjnym	60,1	59,9	61,2	61,6	61,6
Poprodukcyjnym, na 100 os. w wieku przedprodukcyjnym	75,9	77,8	80,5	83,6	86,8
Poprodukcyjnym, na 100 os. w wieku produkcyjnym	25,9	26,2	27,3	28,0	28,7
Kobiety na 100 mężczyzn – współczynnik feminizacji	105	104	105	105	105
Urodzenia żywe na 1000 ludności	13,2	11,0	12,9	10,2	13,3

*Tab. 6. Kształtowanie się wskaźnika obciążenia demograficznego
Gminy Gilowice w latach 2008 – 2012
Źródło: GUS*

Na terenie Gminy Gilowice obserwuje się wyraźny spadek liczebności zawieranych małżeństw – w 2014 r. zawarto jedynie 28 nowych związków, podczas gdy jeszcze w 2010 r. było ich 52 – bez mała dwukrotnie więcej. Trend ten jest bezpośrednim odzwierciedleniem tendencji obserwowanych w skali regionu i kraju. Zjawisko to prezentuje poniższa tabela.

<i>Związki małżeńskie zawierane wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Związki zawarte	52	34	30	34	28
Małżeństwa na 1 tys. Ludności	8,7	5,7	5,0	5,6	4,6
Rozwody	12	15	14	13	13

*Tab. 7. Liczba związków małżeńskich na terenie Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Jedną z mocnych stron Gminy Gilowice jest saldo migracji – każdego roku (z wyłączeniem niewielkiego salda ujemnego w roku 2011) na terenie Gminy melduje się większa liczba osób, niż liczba mieszkańców, którzy decydują się na opuszczenie Gilowic i wybór innej lokalizacji, jako miejsca zamieszkania. Trendy te zilustrowano w ramach poniższej tabeli.

<i>Migracje mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Zameldowania (ruch wewnętrzny)	84	36	59	73	54
Z miast	51	17	36	37	35
Ze wsi	33	19	23	36	19
Zameldowania z zagranicy	5	0	1	5	2
Wymeldowania (ruch wewnętrzny)	46	36	35	50	47
Do miast	23	22	23	17	25
Na wieś	23	14	12	33	22
Wymeldowania za granicę	0	2	3	1	3
Saldo migracji wewnętrznych	+ 38	0	+ 24	+ 23	+ 7
Saldo migracji zagranicznych	+ 5	- 2	- 2	+ 4	- 1
Saldo migracji ogółem	+ 43	- 2	+ 22	+ 27	+ 6

Tab.8 Migracje mieszkańców Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Podmioty gospodarcze, przedsiębiorczość

Sytuacja na terenie Gminy Gilowice w zakresie liczebności prowadzących tam działalność podmiotów gospodarczych jest dość korzystna – pomimo trwania okresu uznawanego za trudny dla gospodarki, na przestrzeni minionych 5-ciu lat liczebność przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Gminy utrzymywała się na porównywalnym poziomie rok do roku. Ukazuje to poniższe zestawienie.

<i>Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Liczebność podmiotów ogółem	369	364	366	388	388
<i>W tym sektor publiczny</i>	14	15	15	15	15
<i>Państwowe i samorządowe jednostki budżetowe</i>	11	12	12	12	12
Sektor prywatny	355	349	351	373	373
<i>W tym osoby fizyczne prowadzące dział. gospodarczą</i>	312	306	306	329	325
<i>Kapitałowe spółki prawa handlowego</i>	7	7	7	6	10
<i>Spółdzielnie</i>	7	7	7	7	7
<i>Fundacje</i>	0	0	0	0	0
<i>Stowarzyszenia i organizacje społeczne</i>	11	11	12	12	12

Tab.9 Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Spośród 388 podmiotów gospodarczych, prowadzących działalność na terenie Gminy Gilowice 96,13 % reprezentuje sektor prywatny. Jedynie 15 podmiotów to sektor publiczny, w którym dominują państwowe i samorządowe jednostki budżetowe – jest ich 12. Pozostałe 373 podmioty to przedsiębiorstwa z sektora prywatnego – dominują wśród nich przedsiębiorstwa prowadzone w formie działalności gospodarczej osoby fizycznej – 87,13 % przypadków. Pozostałe to kapitałowe spółki prawa handlowego – 10 podmiotów, żadnej fundacji i 12 stowarzyszeń / organizacji pozarządowych.

Z punktu widzenia PKD 2007 i rodzajów działalności, wśród firm, prowadzących działalność w Gilowicach dominują podmioty zaliczane do działalności pozostałej – 248 szt. Z przemysłem i budownictwem związanych jest jedynie 125 podmiotów, natomiast działalności przedmiotowo powiązaną z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem, czy rybactwem prowadzi tylko 15 firm. Trendy i tendencje w tym zakresie prezentuje poniższe zestawienie.

<i>Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 - 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem	369	364	366	388	388
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	13	14	14	15	15
Przemysł i budownictwo	127	124	123	127	125
Pozostała działalność	229	226	229	246	248

*Tab.10 Liczebność podmiotów gospodarczych
na terenie Gminy Gilowice, w poszczególnych sektorach w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Z punktu widzenia wielkości podmiotów najliczniej reprezentowane na terenie Gminy Gilowice są mikroprzedsiębiorstwa – spośród 388 szt. jest ich 364, tj. 93,81 %. Przedsiębiorstw małych, zatrudniających do 49 pracowników jest 22, średnich – do 249 pracowników już tylko 2, natomiast dużych – utrzymujących powyżej 250-ciu etatów żadnego. Kształtowanie się tej struktury na przestrzeni minionych 5-ciu lat pokazano w poniższym zestawieniu.

<i>Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice, w poszczególnych grupach, w podziale z punktu widzenia wielkości – lata 2010 – 2014</i>					
Zatrudnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Firmy ogółem	369	364	366	388	388
0 – 9	346	337	342	364	364
10 – 49	21	25	22	22	22
50 – 249	2	2	2	2	2
250 – 999	-	-	-	-	-

Tab.11 Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice, w poszczególnych grupach, w podziale z punktu widzenia wielkości zatrudnienia w przedsiębiorstwie, w latach 2010– 2014
Źródło: GUS

Analizując działalność podmiotów, zarejestrowanych na terenie Gminy Gilowice (dot. sektora prywatnego), z punktu widzenia sekcji i działów PKD, w obrębie których są one aktywne należy stwierdzić, że najliczniejszą grupę stanowią firmy aktywne w sekcji G – 106 przypadków oraz sekcji F – 83 przypadki. Najmniej z kolei podmiotów zarejestrowano jako przedsiębiorstwa w sekcji E – 1 przedsiębiorstwo oraz D – 2 firmy. Rozkład podmiotów zarejestrowanych na terenie Gminy pomiędzy poszczególne sekcje prezentuje poniższe zestawienie.

<i>Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice, w poszczególnych sekcjach PKD – lata 2010 – 2014</i>					
Sekcje PKD	2010	2011	2012	2013	2014
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Ogółem:	355	349	351	373	373
Sekcja A	13	14	14	15	15
Sekcja C	42	42	39	40	38
Sekcja D	1	2	2	2	2
Sekcja E	1	1	1	1	1
Sekcja F	82	78	80	83	83
Sekcja G	108	106	103	106	106
Sekcja H	19	17	17	14	15
Sekcja I	12	10	11	15	13

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Sekcja J	4	8	9	9	11
Sekcja K	7	7	7	9	9
Sekcja L	0	1	1	2	2
Sekcja M	14	15	16	21	21
Sekcja N	7	8	9	9	9
Sekcja O	2	2	2	2	2
Sekcja P	1	1	2	4	3
Sekcja Q	8	6	6	7	7
Sekcja R	11	11	13	12	11
Sekcja S i T	23	20	19	22	25

Tab.12 Liczebność podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice, w poszczególnych sekcjach PKD, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Z kolei przedsiębiorstwa z sektora publicznego, zarejestrowane na terenie Gminy Gilowice najliczniej reprezentują sekcję P – 8 przedsiębiorstw. Pozostałe prowadzą działalność sklasyfikowaną w sekcjach: R, Q oraz O – po 2 przedsiębiorstwa oraz sekcję E – 1 firma.

Poniższe zestawienie prezentuje liczebność nowo rejestrowanych przedsiębiorstw – rekordowy z tego punktu widzenia był rok 2013 – na terenie Gminy założono wówczas 46 przedsiębiorstw (wszystkie w sektorze prywatnym).

<i>Liczebność nowo rejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Podmioty nowo rejestrowane ogółem:	37	31	31	46	36
<i>Sektor publiczny</i>	0	1	0	0	0
<i>w tym państwowe i samorządowe jednostki budżetowe</i>	0	1	0	0	0

1	2	3	4	5	6
Sektor prywatny	37	30	31	46	36
Osoby fizyczne prowadzące działalność gosp.	34	30	29	45	4
Kapitałowe spółki prawa handlowego	0	0	0	0	3
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	0	0	1	0	0

Tab.13 Liczebność nowo zakładanych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice, w podziale z punktu widzenia formy własności, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Procesowi zakładania nowych przedsiębiorstw na terenie Gminy towarzyszy także proces likwidacji wybranych, spośród działających firm. Najwięcej tego typu przypadków dotyczy działalności gospodarczych osób fizycznych – rekordowy z tego punktu widzenia był miniony rok 2014 – zlikwidowano wówczas 35 tego typu podmiotów. Trendy w tym obszarze na przestrzeni minionych 5-ciu lat prezentuje poniższe zestawienie.

Liczebność podmiotów gospodarczych, wyrejestrowywanych z REGON na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Podmioty ogółem	22	40	27	27	37
Sektor publiczny	0	0	0	0	0
W tym państwowe i samorządowe jednostki budżetowe	0	0	0	0	0
Sektor prywatny	22	40	27	27	37
Osoby fizyczne prowadzące działal. gosp.	22	40	27	26	35
Kapitałowe spółki prawa handlowego	0	0	0	1	2

Tab.14 Liczebność podmiotów gospodarczych, wyrejestrowywanych z REGON na terenie Gminy Gilowice, z punktu widzenia formy własności, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Na koniec 2014 r. podmiotów gospodarczych, wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności w Gilowicach było 632. Nowych jednostek, zakładanych i rejestrowanych w REGON, w przeliczeniu na 10 tys. ludności odnotowano 59, natomiast wyrejestrowywanych z REGON: 60. W przeliczeniu na 100 os. w wieku produkcyjnym przypadało 8,6 przedsiębiorców. Na 10 tys. ludności przypadały 2 fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowych. Zestawienie powyższych wskaźników w poszczególnych latach pokazuje poniższa tabela.

<i>Wskaźniki charakterystyczne dla podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Podmioty w rej. REGON (na 10 tys. mieszkańców)	617	609	605	634	632
Podmioty nowo rejestrowane (na 10 tys. mieszkańców)	62	52	52	76	59
Podmioty wykreślane z REGON (na 10 tys. mieszkańców)	37	67	45	44	60
Przedsiębiorcy (na 100 osób w wieku produkcyjnym)	52	51	51	54	53
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe (na 10 tys. mieszkańców)	2	2	2	2	2

*Tab.15 Wskaźniki charakterystyczne dla podmiotów gospodarczych,
na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Rynek pracy

Z punktu widzenia rynku pracy sytuacja na terenie Gminy Gilowice jest stabilna, liczba osób pozostających bez pracy, wśród mieszkańców Gminy w przeciągu minionych 5-ciu lat utrzymywała się na porównywalnym poziomie. Stopa bezrobocia, liczona jako udział osób bezrobotnych zarejestrowanych, w liczbie ludności w wieku produkcyjnym ogółem kształtuje się nie poziomie 6,4 %, co należy uznać za pułap niższy zarówno od średniej krajowej, wojewódzkiej, jak i typowej dla gmin sąsiednich – Ślemień, Łękawica, czy Żywiec. Kształtowanie się stopy bezrobocia na terenie Gminy Gilowice na przestrzeni minionych 5-ciu lat pokazano w ramach poniższego zestawienia.

<i>Kształtowanie się stopy bezrobocia na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobocie ogółem	6,9 %	6,7 %	8,0 %	7,4 %	6,4 %
Wśród mężczyzn	6,3 %	5,2 %	6,9 %	7,1 %	6,1 %
Wśród kobiet	7,6 %	8,5 %	9,3 %	7,7 %	6,7 %

Tab.16 Udział bezrobotnych zarejestrowanych, w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Na chwilę obecną (według danych na koniec 2014 r.) bez pracy pozostaje 242 mieszkańców Gminy Gilowice (w tym 124-ch mężczyzn i 118-cie kobiet). Kształtowanie się liczebności osób pozostających bez pracy na terenie Gminy pokazuje poniższa tabela.

<i>Liczebność osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem	257	252	301	279	242
W tym mężczyźni	125	105	137	143	124
W tym kobiety	132	147	164	136	118

Tab.17 Liczebność osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Swój najwyższy poziom (w przeciągu analizowanego okresu) liczebność osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy osiągnęła w 2012 r. – było to wówczas ponad 300 os. (137-iu mężczyzn i 164 kobiety). Porównując obecną sytuację w analizowanym obszarze z rokiem 2010 za czynnik korzystny uznać należy brak wzrostowych tendencji w zakresie liczby osób bezrobotnych w Gminie. Sytuacją pożądaną jest jednak spadek tego wskaźnika – zmniejszenie liczebności osób, pozostawiających bez pracy.

Niekorzystny jest fakt, iż spośród 242 osób bezrobotnych, na terenie Gminy Gilowice, prawo do zasiłku przysługuje jedynie 14 % (tj. 34 osobom). Zasadniczo udział bezrobotnych z prawem do zasiłku, wśród łącznej liczby bezrobotnych ogółem z terenu Gminy nie przekracza obecnie 50 % – prezentuje go poniższe zestawienie.

<i>Kształtowanie się liczebności osób bezrobotnych z prawem do zasiłku wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem	257	252	301	279	242
W tym z prawem do zasiłku	b.d.	46	57	41	43

Tab.18 Liczebność osób bezrobotnych z prawem do zasiłku na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Wśród osób bezrobotnych, z terenu Gminy Gilowice najliczniejszą grupę stanowią osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym – 37,6 % przypadków. Co ciekawe relatywnie niewiele wśród osób bezrobotnych na terenie Gminy jest spośród absolwentów szkół średnich ogólnokształcących – zaledwie 9 %. Trendy i tendencje w analizowanym zakresie zaprezentowano w ramach poniższej tabeli:

<i>Struktura osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014, z punktu widzenia ich wykształcenia</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem:	257	252	301	279	242

Z wykształceniem wyższym	b.d.	25	29	24	30
Policealne i średnie zawodowe	b.d.	62	84	63	52
Średnie ogólnokształcące	b.d.	21	31	26	22
Zasadnicze zawodowe	b.d.	88	106	106	91
Gimnazjalne i poniżej	b.d.	56	51	60	47

Tab.19 Struktura osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice, z punktu widzenia ich wykształcenia w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Za niepokojący i niekorzystny uznać należy fakt, iż wśród ogółu osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice liczną grupę stanowią osoby długotrwale pozostające bez pracy. W 2014 r. ich odsetek sięgał połowy – 49,17 %. Kształtowanie się tego wskaźnika w minionych okresach zaprezentowano w ramach poniższego zestawienia:

<i>Struktura osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014, z punktu widzenia okresu pozostawania bez pracy</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem:	257	252	301	279	242
W tym bezrobotni długotrwale	b.d.	123	132	147	119
Udział	b.d.	48,80 %	43,85 %	52,68 %	49,17 %

Tab.20 Struktura osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice, z punktu widzenia okresu pozostawania bez pracy, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Z punktu widzenia wieku osób bezrobotnych z terenu Gminy Gilowice ogółem liczną grupę stanowią zarówno osoby najmłodsze – do 25 roku życia (w 2014 r. było ich 18,6 %), jak i osoby najstarsze – powyżej 50 roku życia (w 2014 r. było ich 22,7 %). Poniższa tabela prezentuje się kształtowanie omawianych danych w przeciągu minionych 4 lat.

<i>Struktura osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014, z punktu widzenia ich wieku</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem:	257	252	301	279	242
W tym bezrobotni do 25 roku życia	b.d.	51	74	63	45
Udział	b.d.	20,2 %	24,6 %	22,6 %	18,6 %
W tym bezrobotni powyżej 50 roku życia	b.d.	57	46	46	55
Udział	b.d.	22,6 %	15,3 %	16,5 %	22,7 %

*Tab.21 Struktura osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice,
z punktu widzenia ich wieku, w latach 2010 – 2014*
Źródło: GUS

Równie niepokojącym, jak powyżej opisane, jest zjawisko utrzymywania się wśród ogółu bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice relatywnie wysokiego odsetka osób, zaliczanych do znajdujących się w sytuacji najtrudniejszej, tj. bez żadnych kwalifikacji. W 2014 r. udział tych osób w łącznej liczbie osób bezrobotnych ogółem wynosił 23,9 %. Kształtowanie się odsetka wskazanych osób w łącznej liczbie osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gilowic prezentuje poniższa tabela:

<i>Udział wśród osób bezrobotnych wśród mieszkańców Gminy Gilowice osób bez żadnych kwalifikacji – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie:	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem:	257	252	301	279	242
W tym bezrobotni bez kwalifikacji	b.d.	70	72	78	58
Udział	b.d.	27,7 %	23,9 %	27,9 %	23,9 %

*Tab.22 Udział wśród osób bezrobotnych na terenie Gminy Gilowice osób bez żadnych kwalifikacji,
w latach 2010 – 2014*
Źródło: GUS

Zjawiskiem bez wątpienia pozytywnym, dotyczącym lokalnego rynku pracy na terenie Gminy Gilowice jest zwiększająca się wraz z upływem czasu (niestety wyhamowana wyraźnie w 2013 r.) liczba osób pracujących. O ile w 2010 r. do grupy tej zaliczało się 576-ciu mieszkańców Gminy, tak w 2012 r. liczebność tych osób wzrosła do poziomu 609-ciu. Wzrost liczebności osób pracujących dotyczy przede wszystkim mężczyzn – liczebność pracujących kobiet utrzymuje się do dłuższego czasu na porównywalnym poziomie każdego roku. Sytuację tę ilustrują poniższe dane.

<i>Kształtowanie się liczebności osób pracujących wśród mieszkańców Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Pracujący ogółem	576	575	609	550	b.d.
W tym mężczyźni	247	272	321	244	b.d.
W tym kobiety	329	303	288	306	b.d.

Tab.18 Liczebność osób pracujących na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura

Powierzchnia Gminy Gilowice to 28 km kw., tj. 2.795 hektarów. Z powierzchni tej:

- 1.807 ha stanowią użytki rolne, w tym 1.521 ha gruntów ornych, 150 ha pastwisk, 76 ha zajętych pod zabudowę rolniczą i 42 ha łąk oraz 18 ha sadów,
- 729 ha stanowią grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione, w tym 621 ha lasów,
- 216 ha stanowią tereny zurbanizowane, w tym 80 ha terenów zajętych zabudową mieszkaniową, 114 ha zajętych ciągami komunikacyjnymi rozmaitej kategorii oraz 1 ha terenów przemysłowych,
- 42 ha zajmują tereny znajdujące się pod wodami powierzchniowymi płynącymi.

Łączna powierzchnia gruntów, użytkowanych rolniczo, na terenie Gminy Gilowice wynosi 1.283,15 ha, z czego na użytki rolne przypada 976,95 ha, w tym 818,96 ha w dobrej kulturze. Pod zasiewami pozostaje 147,89 ha, a ugorowanych jest 13,20 ha. Łąki na terenie Gminy rozpościerają się na powierzchni

Spośród rolniczo użytkowanych 1.283,15 ha, 222,32 ha użytkowanych jest przez gospodarstwa dysponujące arealem poniżej 1 ha, pozostałe 944,98 ha to powierzchnia, na której działalność prowadzą gospodarstwa o powierzchni powyżej 1 ha, w tym:

- 743,73 ha przypada gospodarstwom o areale od 1 do 5 ha,
- 825,07 ha przypada gospodarstwom od 1 do 10 ha,
- 867,68 ha przypada gospodarstwom od 1 do 15 ha,
- 81,32 ha przypada gospodarstwom od 5 do 10 ha,
- 123,95 ha przypada gospodarstwom od 5 do 15 ha,
- 42,61 ha przypada gospodarstwom od 10 do 15 ha,
- 201,25 ha przypada gospodarstwom prowadzącym działalność na areale powyżej 5 ha,
- 119,91 ha przypada gospodarstwom prowadzącym działalność na areale powyżej 10 ha,
- 77,30 ha przypada gospodarstwom prowadzącym działalność na areale powyżej 15 ha.

Z powyższej struktury płynie wniosek, iż teren Gminy Gilowice jest zdominowany, z punktu widzenia działalności związanej z rolnictwem, przez gospodarstwa prowadzące swoją działalność na skromnych, niewielkich pod względem wielkości arealach.

W powierzchni pozostającej pod zasiewami (147,89 ha) największy udział przypada zbożom – 85,96 ha (pszenica ozima, jara żyto, jęczmień, owies). Ziemniaki uprawiane są na powierzchni 37,11 ha, uprawy przemysłowe zajmują 0,38 ha (buraki cukrowe i warzywa gruntowe). 322 gospodarstwa deklaruje zwierząt gospodarskich, ich pogłowie w sztukach dużych, według ostatnich, dostępnych danych oszacowano na 271 szt. (bydło, trzoda chlewna, konie). 199 gospodarstw dysponuje ciągnikami rolniczymi, jest ich w Gminie 219 szt. Zdecydowana większość gospodarstw (194 gospodarstwa) deklaruje stosowanie nawozów – przede wszystkim mineralnych, azotowych, potasowych i wieloskładnikowych. Fosforowe nie są stosowane.

Spośród 712 gospodarstw, prowadzących działalność rolniczą na terenie Gminy Gilowice uzyskiwanie dochodów z tej działalności deklaruje 540. Dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej zadeklarowały 43 gospodarstwa, a 272 z pracy najemnej.

Gmina Gilowice, z uwagi na dogodne położenie i szczególne walory krajobrazowe jest chętnie wybierana jako miejsce realizacji indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego – w minionym roku na terenie Gminy oddano do użytkowania 26 szt. nowych mieszkań, oferujących łącznie 136 szt. izb, o łącznej powierzchni użytkowej 3.842 m². Liczbę indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy Gilowice prezentuje poniższe zestawienie.

<i>Indywidualne inicjatywy z zakresu budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania	18	19	21	28	26
Izby	96	98	114	146	136
Powierzchnia użytkowa	2.887	2.808	2.813	3.639	3.842

*Tab.19 Indywidualne inicjatywy z zakresu budownictwa mieszkaniowego
terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Ogół mieszkań, oddawanych do użytkowania w Gminie Gilowice w minionych latach przypadał na jednorodzinne budynki mieszkalne.

Łączne zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gilowice są szacowane na 1.814 mieszkań i 7.836 izb. Ich łączna powierzchnia wynosi 165.718 m kw. Kształtowanie się liczebności zasobów mieszkaniowych na terenie Gminy pokazuje poniższa tabela.

<i>Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania	1.756	1.772	1.791	1.814	<i>b.d.</i>
Izby	7.516	7.601	7.710	7.836	<i>b.d.</i>
Powierzchnia użytkowa	157.214	159.758	162.499	165.718	<i>b.d.</i>
Budynki mieszkalne	1.738	1.766	1.783	1.804	1.829

*Tab.20 Zasoby mieszkaniowe dostępne na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

W ogólnej liczbie zasobów mieszkaniowych dostępnych na terenie Gminy dominują zasoby będące własnością osób fizycznych – 96,5 %. Zasoby gminne są szacowane na 11 mieszkań o łącznej powierzchni 682 m kw., brak jest zasobów będących własnością spółdzielni mieszkaniowych.

Wskaźniki wyposażenia zasobów mieszkaniowych, dostępnych na terenie Gminy Gilowice w wodociąg, łazienkę i centralne ogrzewanie są od lat dość wysokie i przekraczają wyraźnie poziom 75 %. W wodociąg wyposażonych jest 94,7 % zasobów mieszkaniowych Gminy, w łazienkę 84,6 %, natomiast w centralne ogrzewanie relatywnie najmniej - 75,7 %. Kształtowanie się liczby mieszkań, wyposażonych w poszczególne media na terenie Gminy Gilowice pokazuje poniższe zestawienie.

<i>Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gilowice</i>					
<i>lata 2010 – 2014</i>					
Wyposażenie zasobów:	2010	2011	2012	2013	2014
Wodociąg	1.658	1.674	1.694	1.718	b.d.
Łazienka	1.604	1.622	1.643	1.668	b.d.
Centralne ogrzewanie	1.471	1.489	1.510	1.535	b.d.
Ustęp splukiwany	1.309	1.327	1.348	1.374	b.d.
Gaz sieciowy	2	2	2	2	b.d.

Tab.21 Wyposażenie zasobów mieszkaniowych dostępnych na terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

W minionym okresie samorząd Gminy wiele uwagi poświęcił budowie sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy wynosi 52,2 km, a kanalizacyjnej 101,9 km. Do sieci wodociągowej podłączonych jest obecnie 1.033 budynki, a do kanalizacyjnej 1.748 budynków na terenie Gminy. Dzięki temu z wodociągu korzysta 3.240 osób. Zestawienie kluczowych danych dot. Analizowanego obszaru tematycznego zaprezentowano w ramach poniższej tabeli:

<p style="text-align: center;"><i>Dostępność mediów na terenie Gminy Gilowice</i></p> <p style="text-align: center;"><i>– lata 2010 – 2014</i></p>					
Wyposażenie zasobów:	2010	2011	2012	2013	2014
Wodociąg – dł. sieci / km	43,3	43,5	43,5	43,5	52,2
Przyłącza wodociągowe –szt.	887	937	980	1006	1033
Woda dostarczana (dm ³)	56,2	57,9	63,4	62,2	59,4
Osoby korzystające	2.974	3.054	3.162	3.240	b.d.
Kanalizacja – dł. sieci / km	0,0	0,0	0,0	0,0	101,9
Przyłącza kanalizacyjne	0	0	0	0	1748
Ścieki odprowadzane	0	0	0	39,0	179,0

*Tab.22 Dostępność poszczególnych mediów na terenie Gminy Gilowice,
w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Zasadniczo dostęp do wodociągu ma zapewnione 56,94 % mieszkańców Gminy Gilowice, a do kanalizacji 96,36 %. Wskaźnik ten (w przypadku wodociągu) utrzymuje się na przestrzeni minionego 5-cio lecia na poziomie porównywalnym – w 2010 roku dostęp do wody z sieci miało 49,7 % mieszkańców, zaś w przypadku kanalizacji przełomowy postęp miał miejsce w minionym roku. Zużycie wody na 1 mieszkańca jest szacowane na 10,2 m³, a na 1 korzystającego 19,2 m³. Powyższe wskaźniki stanowią w znacznej mierze rezultat zakończonej przez Gminę Gilowice w 2014 r. inwestycji pod nazwą: „Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Gminie Gilowice”, zrealizowanej jako Kontrakt nr 19, w ramach projektu pod nazwą „Oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie”. Projekt ten objęty był współfinansowaniem przez Unię Europejską, środkami Funduszu Spójności, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Zarówno wybudowana gminna sieć wodociągowa, jak też gminne ujęcia wody zarządzane są przez Gminny Zakład Usług Wodnych w Gilowicach, będący jednostką organizacyjną Gminy Gilowice. Obszar Gminy zaopatrywany jest w wodę, pochodzącą z ujęć własnych – ujęcie wody w Gilowicach oraz zbiorniki wody w Gilowicach i w Rychwałdzie, natomiast na okoliczność trudności z dostępnością wody gminna sieć wodociągowa jest połączona osobnym kolektorem z wodociągiem miasta Żywiec, co daje gwarancję nieprzerwanych dostaw wody, także w okresach jej niedoborów i sytuacjach kryzysowych.

Dzięki sprawnemu funkcjonowaniu infrastruktury ochrony środowiska z terenu Gminy odprowadza się rocznie bez mała 180 dm³ ścieków. Liczebność ludności, korzystającej z oczyszczalni ścieków oszacowano na 5.460 os. w roku 2014 (wzrost z poziomu 2.184 os. w roku 2013). Rocznie z terenu gminy zbieranych jest ponad 1 tys. ton odpadów, z czego 930 ton z gospodarstw domowych. Sytuację istniejącą w tym obszarze na przestrzeni minionego 5-cio lecia pokazuje poniższe zestawienie:

<i>Dane dotyczące ochrony środowiska na terenie Gminy Gilowice</i>					
<i>– lata 2010 - 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Ścieki odprowadzane – dm ³	0	0	0	39,0	179,0
Ścieki przemysłowe – dm ³	0	0	0	0	0
Osoby korzystające z oczyszczalni ścieków	0	0	0	2184	5460
Odpady wytwarzane na terenie Gminy	912,1	999,34	948,02	1.074,95	b.d.
Odpady od gospodarstw domowych	757,6	927,53	865,22	930,73	b.d.
Odpady na 1 mieszkańca – kg	120,0	146,5	133,2	141,5	b.d.
Liczba zbiorników bezodpływowych	1374	1394	1421	0	1374
Liczba likwidowanych dzikich wysypisk śmieci	4	0	0	0	0

*Tab.23 Dane dot. ochrony środowiska na terenie Gminy Gilowice,
w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS*

Infrastruktura edukacyjna

Na terenie Gminy Gilowice działalność prowadzą 2 placówki przedszkolne (obie to przedszkola publiczne - 2 i 4-ro oddziałowe). Placówki te zapewniają 128 miejsc dla podopiecznych, na koniec 2013 r. uczęszczało do nich 120 dzieci. Sytuację w analizowanym obszarze prezentuje poniższe zestawienie.

<i>Dane dot. placówek przedszkolnych na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 - 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Przedszkola ogółem	2	2	2	2	-
Oddziały	6,00	6,00	6,00	6,00	-
Miejsca	132	132	132	128	-
Dzieci	136	135	136	120	-
Przedszkola gminne	2	2	2	2	-
Oddziały	6,00	6,00	6,00	6,00	-
Miejsca	132	132	132	128	-
Dzieci	136	135	136	120	-
Dzieci wg wieku:					
Ogółem (3 – 6 lat)	248	261	282	297	299
w tym dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym:					
3 – 5 lat	106	124	125	152	-
3 – 6 lat	161	172	180	203	-
3 – 4 lat	60	67	68	87	-
4 – 6 lat	135	146	154	168	-
Dzieci w wieku 3 – 5 lat przypadające na 1 m-ce w placówce wychowania przedszkolnego	1,42	1,52	1,65	1,80	-

Tab.24 Dane dot. opieki przedszkolnej terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Gilowice wynosi:

- 65,8 % dla dzieci z grupy 3 – 5 lat,
- 68,4 % dla dzieci z grupy 3 – 6 lat,
- 55,4 % dla dzieci z grupy 3 – 4 lat
- 76,4 % dla dzieci z grupy 4 – 6 lat.

Kształtowanie się tego wskaźnika w minionym okresie ilustrują poniższe dane.

<i>Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Dzieci ogółem (3 – 5 lat)	188	200	218	231	222
Dzieci ogółem (3 – 6 lat)	248	261	282	297	299
Dzieci objęte wychowaniem (3 – 5 lat)	106	124	125	152	-
Dzieci objęte wychowaniem (3 – 6 lat)	161	172	180	203	-
3 – 5 lat - %	56,4	62,0	57,3	65,8	-
3 – 6 lat - %	64,9	65,9	63,8	68,4	-

Tab.25 Dane dot. opieki przedszkolnej terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Personel placówek przedszkolnych na terenie Gminy Gilowice to 9,41 etatu.

Oprócz wymienionych placówek przedszkolnych na terenie Gminy Gilowice dostępne są także szkoły podstawowe – są to 2 placówki, 18 oddziałów. Uczęszcza do nich (wg danych na koniec 2013 r. 346 uczniów). W 2013 r. Placówki te opuściło 73 absolwentów. Personel tych placówek liczy 23,86 etatu. Szkolnictwo gimnazjalne na terenie Gminy Gilowice oparte jest o 2 placówki (10 oddziałów). Do działających na terenie Gminy Gimnazjów uczęszcza łącznie 196 osób, w 2013 r. placówki te opuściło 66 absolwentów. Personel gimnazjów stanowi grupa 18 osób (18,19 etatu). Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych na terenie Gminy wynosi 91,29 %, a dla gimnazjów 90,32 %. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych kształtuje się na poziomie 88,13 %, a dla gimnazjów na poziomie 89,86 %.

Na terenie Gminy działa Biblioteka Publiczna w Gilowicach, wraz z filią w Rychwałdzie, w której zatrudnione są 3 osoby. Biblioteka ta działa jako samodzielna instytucja kultury, jej celem jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturowych mieszkańców Gminy. Placówka ta gromadzi, opracowuje, przechowuje, chroni, a także udostępnia zbiory biblioteczne, prowadzi działalność informacyjną, a szczególnie dba o upowszechnianie czytelnictwa, wiedzy i nauki poprzez akcje czytelnicze, spotkania autorskie, czy konkursy. Księgozbiór tych placówek jest szacowany na 17.055 szt. W roku 2013 placówka regularnie obsługiwała grupę 1346 czytelników (jeszcze w 2010 r. grupa ta liczyła 1028 osób). Łączna liczba wypożyczeń rocznie kształtuje się na poziomie 23.270 . Biblioteka oferuje możliwość korzystania z komputerów, z dostępem do Internetu (5 szt.).

Działający na terenie Gminy Gminny Ośrodek Kultury został założony jeszcze w latach 70-tych XX w., jako pierwszy tego typu w powiecie żywieckim. Instytucja ta organizuje w skali roku ok. 70 imprez. Są to przede wszystkim: seanse filmowe (2 razy), wystawy (3 razy), występy zespołów amatorskich (19 razy), występy artystów i zespołów zawodowych (7 razy), prelekcje, spotkania, wykłady (8 razy), konkursy (7 razy) oraz inne wydarzenia 11 razy. Liczbę uczestników tych wydarzeń określa się na 23.108 osób. Największą frekwencją cieszą się występy zespołów zawodowych (5.500 uczestników) oraz amatorskich (2.276 uczestników), imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne przyciągają 2.000 osób, seanse filmowe i wystawy po 300 uczestników, na prelekcje, spotkania i wykłady przychodzi po 250 osób, a pozostałe wydarzenia przyciągają średnio 150-ciu uczestników.

Gminny Ośrodek Kultury skupia 7 zespołów artystycznych, w tym 2 muzyczno instrumentalne, 2 folklorystyczne i 3 taneczne. Łączna liczba członków tych zespołów to 132 osób. Sala widowiskowa, którą dysponuje Gminny Ośrodek Kultury oferuje uczestnikom imprez 200 miejsc. Dodatkowo GOK w Gilowicach dysponuje także zadaszonym amfiteatrem wraz z zapleczem. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Świetlica Młodzieżowa w Rychwałdzie.

Poniższe zestawienie prezentuje wykaz najważniejszych imprez kulturalnych, organizowanych na terenie Gminy Gilowice, które z uwagi na swój zasięg, charakter oraz towarzyszącą im regularnie frekwencję wpisały się na stałe do kalendarza kulturalnego regionu:

<i>Wykaz najważniejszych imprez kulturalnych, cyklicznie odbywających się na terenie Gminy Gilowice</i>		
L.p.	Nazwa imprezy	Okres organizacji
1.	Jasełka i tradycyjne kolędowanie w Gilowicach i Rychwałdzie	Styczeń
2.	Przegląd kolęd i pastorałek dla osób niepełnosprawnych	Styczeń
3.	Powiatowy konkurs plastyczny „By ziemia była piękna”	Luty
4.	Feriada	Luty
5.	Diecezjalne mistrzostwa w tenisie stołowym	Marzec
6.	Konkurs „Na tradycyjną palmę”	Kwiecień
7.	Majówka	Maj
8.	Dzień Dziecka	Czerwiec
9.	Dni Otwarte Warsztatu Terapii Zajęciowej	Czerwiec
10.	Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych	Czerwiec
11.	Międzynarodowe Zawody w Skokach Narciarskich sezon letni	Lipiec
12.	Dni Gilowic	Wakacje
13.	Wakacje z GOK	Wakacje
14.	Piknik Rodzinny w Rychwałdzie	Sierpień
15.	Integracyjne Imprezy Sportowe	Wrzesień
16.	Turnieje Szachowe	Listopad
17.	Mikołajki	Grudzień
18.	Konkurs „Choinka po naszymu”	Grudzień

*Wykaz najważniejszych imprez kulturalnych,
cyklicznie odbywających się na terenie Gminy Gilowice*

Wśród najważniejszych organizacji, zaangażowanych w działalność związaną z krzewieniem kultury i kultywowaniem spuścizny kulturowej na terenie Gminy wymienić należy:

- Zespół Regionalny „DOLANIE” – działający od 1997 r. przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gilowicach, prezentujący tańce i śpiewy z północno – wschodniej części Żywiecczyny,
- Zespół Regionalny „GRONICEK” – działający od 1986 r., przy Klubie Rolnika w Gilowicach, należącym do Gminnej Spółdzielni Gilowice – Ślemień,

- Towarzystwo Wspierania Regionalnego Zespołu Pieśni i Tańca „Gilowianka”, prowadzące działalność od 1996 r.,
- Orkiestrę Dętą OSP Gilowice, założoną w 1911 r.,
- Gminne Koło Pszczelarzy w Gilowicach,
- Towarzystwo Miłośników Gilowic,
- Warsztat Terapii Zajęciowej, powołany w 1993 r. przez Radę Gminy Gilowice, jako jedna z pierwszych tego typu placówek na terenach wiejskich w Polsce, prowadzący obecnie 16 różnych pracowni terapeutycznych (techniczno – stolarskie, plastyczne, komputerowe, gospodarstwa domowego, tkacko – hafciarską, teatralno – rękodzielniczą i wiele innych),
- Koła Gospodyń Wiejskich w Gilowicach i w Rychwałdzie,
- Koła Emerytów i Rencistów w Gilowicach i w Rychwałdzie.

Infrastruktura sportowa

Na terenie Gminy Gilowice działają 2 kluby sportowe, skupiające 70-ciu członków (w tym 42 osoby uprawiające sport – 39-ciu mężczyzn i 2 kobiety). Prowadzenie klubów zapewnia personel – 1 trener i 3 instruktorów sportowych.

Do dyspozycji klubów sportowych, a także placówek szkolnych z terenu Gminy pozostaje oddana do użytku w minionych latach otwarta infrastruktura sportowa, do której należą elementy takie jak:

- Igielitowe skocznie narciarskie – jedyne tego typu obiekty w całym powiecie żywieckim, wraz z ich otoczeniem,
- Amfiteatr z zapleczem sportowym oraz drewnianą, zadaszoną sceną,
- Kompleks boisk sportowych ORLIK 2012,
- Boiska wielofunkcyjne wraz z trybunami,
- Siłownie zewnętrzne,
- Plac zabaw dla dzieci.

Wśród klubów sportowych, działających na terenie Gminy Gilowice wymienić należy;

- K.S. „CIOS ADAMEK”,

- LKS BESKID GILOWICE / RYCHWAŁD,
- LUKS GILOWICE,
- UKS RYCHWAŁD,
- FKS RYCHWAŁD,
- PKS „OLIMPIJCZYK” GILOWICE.

Infrastruktura ochrony zdrowia oraz opieka społeczna

Na terenie Gminy Gilowice działalność prowadzą 3 zakłady opieki zdrowotnej – są to placówki publiczne. Udziela się w nich rocznie 20.941 porad. Oprócz tego na terenie Gminy działają 2 apteki.

Rolą Gminy w zakresie realizacji zadań ze sfery pomocy społecznej jest zaspokajanie w środowisku lokalnym indywidualnych potrzeb wspólnoty mieszkańców. Podmiotem realizującym na terenie Gilowic zadania wynikające z Ustawy o pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek zatrudnia 11 osób, w tym 4 pracowników socjalnych (4 osoby ze specjalizacją I st. I 1 osoba ze specjalizacją II st.).

Poniższe zestawienie pokazuje liczebność osób oraz gospodarstw domowych na terenie Gminy Gilowice, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

<i>Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na terenie Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Gospodarstwa domowe, korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	114	113	119	134	-
W tym poniżej kryterium dochodowego	55	45	55	70	-

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
W tym powyżej kryterium dochodowego	59	68	64	64	-
Osoby, korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	374	356	385	433	-
W tym poniżej kryterium dochodowego	154	118	170	209	-
W tym powyżej kryterium dochodowego	220	238	215	224	-
Udział osób objętych pomocą społeczną	6,3	6,0	6,4	7,1	-
Rodziny otrzymujące zasiłki na dzieci	218	193	173	168	-
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek	449	394	368	356	-
Udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek	31,9	28,4	27,4	26,1	-
Kwota świadczeń rodzinnych – tys. PLN	1185	1076	1043	992	-
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami – tys. PLN	866	736	669	669	-

Tab.25 Dane dot. pomocy społecznej terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014

Źródło: GUS

Liczebność rodzin, korzystających ze wsparcia w ramach pomocy społecznej w Gminie Gilowice sięga obecnie (według danych za rok 2014) poziomu 133. Dane dotyczące tej tematyki, a także powodów przyznawania pomocy zamieszczono w ramach poniższego zestawienia:

<i>Powody przyznawania pomocy społecznej mieszkańcom Gminy Gilowice</i> <i>– lata 2010 – 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	609	569	469	470	420
Liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	107	96	96	95	83
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu ubóstwa	29	34	32	36	36
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu bezrobocia	25	38	40	37	36
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu niepełnosprawności	36	29	33	31	37
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu długotrwalej / ciężkiej choroby	60	68	51	60	71
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu bezradności	69	80	88	68	81
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu	12	14	12	21	12
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu narkomanii	1	0	0	1	0
Odsetek rodzin, którym przyznano świadczenie z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa	2	6	5	14	14

Tab.26 Dane dot. pomocy społecznej – powodów przyznawania pomocy mieszkańcom Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014

Źródło: GOPS Gilowice

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gilowicach, realizując znowelizowaną w 2015 r. Ustawę z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz.163 ze zm) podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Przydzielany rodzaj, forma, a także rozmiar świadczeń są każdorazowo odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, a potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy są uwzględniane na miarę celów i możliwości Ośrodka.

Turystyka

Gmina Gilowice to obszar atrakcyjny pod względem turystycznym, chętnie odwiedzany przez turystów z kraju oraz regionu. Każdego roku Gminę odwiedza znaczna liczba turystów. Z punktu widzenia strategicznych planów i zamierzeń Gminy turystyka jest jedną z gałęzi działalności, uznawanych za priorytetowe. Sytuację w tym obszarze ilustruje poniższe zestawienie.

<i>Osoby odwiedzające Gminę Gilowice w celach turystycznych – lata 2010 - 2014</i>					
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
Obiekty noclegowe	3	2	2	2	1
Obiekty całoroczne	2	2	2	2	1
Miejsca noclegowe ogółem	115	117	117	117	90
Korzystający z noclegów ogółem	5960	4310	3712	4362	4477
Udzielone noclegi ogółem	7553	6795	4924	7009	4737

Tab.27 Dane dot. ruchu turystycznego terenie Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

W 2015 r. przy Zespole Szkół w Gilowicach powstało Szkolne Schronisko Młodzieżowe. Prawo do korzystania z tego schroniska przysługuje dzieciom młodzieży szkolnej i ich opiekunom oraz członkom Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych.

W sytuacji dostępności wolnych miejsc z infrastruktury schroniska korzystać mogą także inne osoby. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Gilowicach jest obiektem całorocznym, oferuje turystom 50 miejsc noclegowych.

Najciekawszymi zabytkami, znajdującymi się na terenie Gminy Gilowice są:

- Kościół p.w. św. Andrzeja Apostoła w Gilowicach – drewniany kościół wybudowany w stylu gotyku śląsko – małopolskiego, pochodzący z XVII w., zaliczany do zabytków klasy „0”. We wnętrzu kościoła znajdują się szczególnie cenne elementy regionalnego dziedzictwa kulturowego, takie jak: resztki polichromii renesansowej, barokowy ołtarz główny, późnobarokowe ołtarze boczne, obrazy, rzeźby, wczesnobarokowa ambona, a także zlokalizowana na zewnątrz budowli kamienna chrzcielnica, będąca najstarszym zabytkiem kościoła,
- Kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa w Rychwałdzie – Sanktuarium Matki Bożej Rychwałdzkiej – kościół zbudowany w drugiej połowie XVIII w., stylu barokowym. We wnętrzu sanktuarium znajduje się słynny i znany w całym kraju, namalowany w bizantyjskim stylu obraz Matki Bożej Rychwałdzkiej, zaś w bezpośrednim otoczeniu kościoła zabytkowa plebania oraz Franciszkański Dom Edukacyjno – Formacyjny,
- Kapliczki w Gilowicach oraz Rychwałdzie,
- Figura Chrystusa upadającego w Rychwałdzie,
- Dwór w Rychwałdzie,
- Pomnik poświęcony poległym w I wojnie światowej, znajdujący się w Gilowicach.

Finanse Gminy

Dane, które obrazują sytuację Gminy Gilowice w obszarze jej finansów zestawiono w poniższej tabeli.

<i>Dane o sytuacji finansowej Gminy Gilowice – lata 2010 – 2014</i>			
Wyszczególnienie:	2012	2013	2014
Dochody Gminy ogółem	17.549.275,40	17.402.454,75	17.717.880,60
Dochody majątkowe	1.651.492,12	1.312.246,95	634.032,88
Dochody bieżące	15.897.783,28	16.090.207,80	17.083.847,72
Dochody z tyt. udziału we wpływach podatku dochodowego – osoby fizyczne	3.261.355,00	3.704.825,00	4.158.694,00
Dochody z tyt. udziału we wpływach z podatku dochodowego – osoby prawne	19.167,74	14.069,53	14.506,41
Podatki i opłaty	1.789.745,38	2.070.168,79	2.358.989,55
<i>W tym z podatku od nieruchomości</i>	1.288.511,30	1.377.121,11	1.410.860,97
Subwencja ogólna	6.982.166,00	6.685.770,00	6.840.776,00
Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	1.856.491,51	2.033.487,45	2.166.343,89
Wydatki Gminy ogółem	16.609.054,19	17.147.918,00	17.058.559,70
Wydatki majątkowe	3.484.791,20	3.107.512,94	2.553.460,53
Wydatki bieżące	13.124.262,99	14.040.405,06	14.505.099,17
<i>Z tytułu poręczeń i gwarancji</i>	0,00	0,00	0,00
Wydatki na obsługę długu	174.608,76	99.328,39	76.741,89
Wynik budżetu	940.221,21	254.536,75	659.320,90
Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	296.962,00	795.688,00	620.000,00
Spłaty rat kredytów i pożyczek, wykup papierów wart.	1.503.350,00	872.814,00	1.125.688,00
Kwota długu	2.969.814,00	2.892.688,00	2.387.000,00

Tab.28 Dane dot. sytuacji finansowej Gminy Gilowice, w latach 2010 – 2014
Źródło: GUS

Porównanie najważniejszych danych Gminy Gilowice z danymi dla Powiatu Żywieckiego

Lp.	Wyszczególnienie	Gmina Gilowice	Powiat Żywiecki
LUDNOŚĆ			
1	Ludność ogółem, w tym: - kobiety	6.144 – 4,01 % 3.154 – 4,03 %	153 108 78 256
2	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	1.254 – 4,27 %	29 402
3	Ludność w wieku produkcyjnym	3.801 – 3,94 %	96 558
4	Ludność w wieku poprodukcyjnym	1.809 – 6,66 %	27 148
RUCH NATURALNY			
5	Urodzenia	82 – 5,59 %	1 446
6	Zgony	45 – 2,93 %	1 535
7	Przyrost naturalny	37	-89
8	Małżeństwa	28 – 3,63 %	770
9	Rozwody	13 – 6,5 %	200
MIGRACJE			
10	Zameldowania w ruchu wew.	54 – 3,96 %	1 365
11	Zameldowania z zagranicy	2 – 4,65 %	43
12	Wymeldowania w ruchu wew.	47 – 3,80 %	1 236
13	Wymeldowania za granicę	3 – 2,18 %	137
14	Saldo migracji wew.	+7	129
15	Saldo migracji zagranicznych	-1	-94
16	Zameldowania z miast	35 – 4,76 %	735
17	Zameldowania ze wsi	19 – 3,02 %	630
18	Wymeldowania do miast	25 – 4,86 %	514
19	Wymeldowania na wieś	22 – 3,05 %	722
BEZROBOCIE			
20	Liczba osób bezrobotnych ogółem, w tym kobiety	242 – 2,89 % 124 – 2,99 %	8347 4141
21	Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia	45 – 2,80 %	1607
22	Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia	55 – 2,69 %	2044
23	Osoby długotrwale bezrobotne	119 – 2,78 %	4275
PODMIOTY GOSPODARCZE			
24	Liczba podmiotów gospodarczych ogółem, w tym: - osoby prowadzące działalność gospodarczą	388 – 2,86 % 325 – 2,98 %	13536 10921
GOSPODARKA KOMUNALNA			
25	Długość sieci wodociągowej w km	52,2 – 7,65 %	682,7
26	Ilość budynków podłączonych do sieci wodociągowej	1.033 – 5,29 %	19528
27	Długość sieci kanalizacyjnej w km	101,9 – 11,66 %	873,5
28	Ilość budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej	1.748 – 7,68 %	22743

Wyniki przeprowadzonej ankiety

W trakcie przeprowadzonych na przełomie II i III kw. 2015 r., w ramach opracowywania niniejszej Strategii badań ankietowych zebrano łącznie 55 szt. prawidłowo wypełnionych przez mieszkańców Gminy Gilowice ankiet. Badanie przeprowadzane było w sposób anonimowy dla ankietowanych (wypełniający ankietę podawali w niej jedynie ogólne informacje, pozwalające na identyfikację płci, wieku oraz miejscowości zamieszkania). Szczegółowe opracowanie wyników przeprowadzonej ankiety zamieszczono w załączniku do niniejszego dokumentu. Poniżej wyszczególniono jedynie najistotniejsze wnioski, płynące z analizy uzyskanych ankiet:

- Zdecydowana większość osób, które wypełniły ankietę uważa Gminę Gilowice za „dobre miejsce do życia” – odpowiedzi na pytanie „Czy miejscowość, której Pan / Pani mieszka jest dobrym miejscem do życia” – „Zdecydowanie tak” – udzieliło 15,6 % ankietowanych, a odpowiedzi: „Raczej tak” udzieliło aż 52,5 % osób zapytanych,
- Swoją przyszłość z Gminą Gilowice – na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych wiąże ponad 70 % mieszkańców jej terenu,
- Czynniki, które najczęściej wskazywane są jako największe zalety gminy (będące źródłem największego zadowolenia jej mieszkańców są: poczucie bezpieczeństwa na terenie gminy, kultura (możliwość uczestnictwa w kulturze, identyfikacja z lokalną spuścizną kulturową), dostępna na terenie gminy infrastruktura komunalna oraz dobre skomunikowanie gminy z pozostałą częścią regionu,
- Czynnikiem, który najczęściej wymieniany był jako przesądzający o negatywnym postrzeganiu terenu gminy przez jej mieszkańców jest zła jakość powietrza,
- Zdecydowana większość osób udzielających odpowiedzi w ramach przeprowadzonej ankiety uznała, że w minionym okresie jakość i warunki życia na terenie gminy uległy poprawie,
- Za czynniki, które w największym stopniu sprzyjają rozwojowi gminy ankietowani uznali: walory turystyczne i krajobrazowe oraz przedsiębiorczość mieszkańców,

- Za najbardziej priorytetowe kierunki działań samorządu ankietowani uznali realizację nowych inwestycji w obrębie istniejącej na terenie gminy infrastruktury, a także tworzenie lepszych od dotychczasowych warunków dla ludzi młodych.

Podsumowanie diagnozy sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Gilowice

Z zaprezentowanych danych statystycznych, odnoszących się do sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Gilowice płyną następujące wnioski:

- Gmina jest szczególnie korzystnie zlokalizowana, jej niewątpliwe walory przyrodnicze i krajobrazowe tworzą szereg szans rozwojowych, możliwych do wykorzystania w najbliższej przyszłości w zakresie przyciągania na teren gminy nowych mieszkańców oraz bardziej intensywnego, niż dotychczasowy ruchu turystycznego,
- Gmina jest korzystnie skomunikowana zarówno z Żywcem, jak też z gminami sąsiednimi. Jakość i parametry infrastruktury drogowej nie są odpowiednie z punktu widzenia intensywności koncentrującego się w tym obszarze ruchu samochodowego. Dojazd do Żywca jest możliwy w ramach funkcjonującej komunikacji zbiorowej,
- Sytuacja demograficzna gminy jest korzystna: liczba ludności zwiększa się (na przestrzeni minionych 4 lat o 2,98 %), przyrost naturalny jest dodatni, saldo migracji również, struktura wiekowa odbiegająca od wzorcowej, nie mniej jednak nie tak niekorzystna jak w przypadku miejskich ośrodków w regionie,
- Liczba podmiotów gospodarczych jest wysoka (sięga 400-stu), wśród przedsiębiorstw, prowadzących działalność na terenie gminy dominują podmioty najmniejsze (zaliczane do mikroprzedsiębiorstw), najczęściej prowadzone w formie działalności gospodarczej osoby fizycznej, specjalizujące się w tradycyjnych działach gospodarki,
- Stopa bezrobocia na terenie gminy kształtuje się na poziomie niższym, od charakterystycznego dla całego kraju, czy województwa, nie mniej jednak

bezwzględna liczba osób, pozostających bez pracy sięga w gminie 250-ciu. Poziom ten jest stabilny na przestrzeni minionych kilku lat,

- Większość terenów, znajdujących się na terenie gminy użytkowana jest rolniczo (użytki rolne stanowią 64,65 % terenu gminy). Zdecydowana większość użytków rolnych uprawiana jest przez gospodarstwa, prowadzące działalność w obrębie areału do 15 ha,
- Na terenie gminy zapewniony jest dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, na obecną chwilę (IV kw. nie ma dostępu do gazociągu). Gmina posiada własne ujęcie wody,
- Na terenie gminy dostępne są 2 placówki przedszkolne, odsetek dzieci, objętych wychowaniem przedszkolnym przekracza 50 %. Oprócz nich na terenie gminy znajdują się 2 szkoły podstawowe i 2 gimnazja. Jakość kształcenia w gminnych placówkach edukacyjnych jest wysoka,
- Na terenie gminy intensywną działalność od wielu lat prowadzą znane i rozpoznawalne zespoły regionalne, kluby sportowe, stowarzyszenia i organizacje społeczne. Lista imprez, które są organizowane na terenie gminy i zdążyły na stałe wpisać się w kalendarz ważnych wydarzeń w skali powiatu żywieckiego jest długa,
- Gmina jest terenem, którym interesują się turyści, letnicy, wczasowicze i sportowcy, postrzegając ją jak ciekawy obszar, z punktu widzenia rekreacji, uprawiania sportu, etc. Jest jednak w niedostatecznym stopniu nasycona infrastrukturą obsługi ruchu turystycznego oraz infrastrukturą okołoturystyczną (niedostateczna liczba miejsc noclegowych, punktów gastronomicznych, czy ciekawych atrakcji, etc.).

III. ANALIZA SWOT MOCNYCH I SŁABYCH STRON, SZANS I ZAGROŻEŃ

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do wewnętrznej analizy organizacji (w przedmiotowym przypadku Gminy) i jej otoczenia w celu zoptymalizowania strategii zarządzania, bądź zbudowania nowego planu strategicznego. Głównym celem analizy jest określenie aktualnej pozycji badanego obszaru i jego perspektyw, a wraz z tym najlepszej strategii postępowania. Sama nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter słów czynników klasyfikujących możliwości danego podmiotu:

- **Strengths (mocne strony)**, które należycie wykorzystane będą sprzyjać jej rozwojowi, a w chwili obecnej pozytywnie wyróżniające organizację w jej otoczeniu)
- **Weaknesses (słabe strony)**, których nie wyeliminowanie bądź nie zniwelowanie siły ich oddziaływania będzie hamować rozwój Gminy,
- **Opportunities (szanse – uwarunkowania**, które przy umiejętnym wykorzystaniu mogą wpływać pozytywnie na rozwój Gminy),
- **Threats (zagrożenia – czynniki** obecnie nie paraliżujące funkcjonowania JST, ale mogące być zagrożeniem w przyszłości dla sprawności Gminy).

Analiza polega na identyfikacji czterech wyżej wymienionych grup czynników, opisanie ich wpływu na dalszy rozwój organizacji i odpowiednim wykorzystaniu w celu wzmocnienia strategii oraz przygotowaniu i realizacji odpowiednich przedsięwzięć gwarantujących osiągnięcie głównego celu strategii, misji i wizji.

Poniższą analizę mocnych i słabych stron Gminy Gilowice oparto na wnioskach płynących z przeprowadzonej uprzednio analizy obecnej, szeroko pojętej sytuacji Gminy oraz opracowano na podstawie rozmów i wywiadów z mieszkańcami – sektorem społecznym, gospodarczym i samorządowym, przeprowadzonych w II i III kw. 2015 r. Nadano jej powszechnie znaną i zaakceptowaną formę zestawienia stron mocnych i słabych Gminy (analiza czynników endogenicznych, tkwiących w Gminie) oraz szans i zagrożeń, które wyszczególniono na podstawie analizy czynników egzogenicznych – tkwiących w otoczeniu Gminy – bliższym oraz dalszym. Dla ułatwienia podzielono je na obszary tematyczne. Poniżej zestawienia tabelaryczne analizy SWOT.

Obszar tematyczny: Lokalizacja	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Walory krajobrazowo-przyrodnicze, związane z położeniem Gilowice w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego, 2. Niewielka odległość dzieląca Gilowice od ośrodków miejskich regionu – Bielska-Białej, Żywiec, Sucha Beskidzka, Andrychów, 3. Niewielka odległość od Jeziora Żywieckiego, 4. Niewielka odległość granicy kraju – przejścia graniczne ze Słowacją i Czechami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie Gminy relatywnie daleko od głównej trasy, prowadzącej ruch samochodowy ze Śląska na południe, 2. Górski teren, ograniczający możliwość upraw rolnych, przekładający się na niską opłacalność produkcji rolnej.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudowa istniejących elementów sieci drogowej, zapewniających skomunikowanie regionu, przekładające się na zwiększenie dostępności Gminy, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwowana od dekady katastrofa ekologiczna w Beskidzie Żywieckim (przede wszystkim Worku Raczańskim) – degradacja drzewostanu, obniżenie poziomu wód gruntowych, 2. Zagrożenia powodziowe,

Obszar tematyczny: Kultura	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność czterech zespołów regionalnych zajmujących się propagowaniem kultury, 2. Prężnie działający GOK, 3. Własna infrastruktura kultury, 4. Produkty/ imprezy kulturalne (w tym cykliczne) na szczeblach gminnym, powiatowym i regionalnym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczona ilość środków finansowych, przeznaczanych na kultywowanie tradycji,
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwowany w skali regionu i kraju powrót do kultywowania tradycyjnych wartości, związanych z lokalnym dziedzictwem kulturowym, 2. Współpraca trans graniczna w zakresie wymiany kulturalnej, 3. Współpraca z Gminami partnerskimi. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabnące zaangażowanie młodych ludzi w kultywowanie tradycji, 2. Zwiększanie się zakresu obowiązków służbowych osób w wieku produkcyjnych, przekładające się na ograniczenie ich pozazawodowej aktywności, 3. Emigracja młodych mieszkańców gminy, 4. Zanikanie tradycyjnej obyczajowości wraz z postępującym starzeniem się społeczeństwa.

Obszar tematyczny: Turystyka	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Śródgórskie, atrakcyjne położenie, z punktu widzenia osób zainteresowanych wypoczynkiem w Beskidach, 2. Sanktuarium w Rychwałdzie, jako czynnik przyciągający ruch turystyczny, 3. Atrakcyjne warunki do rozwoju różnych form turystyki, rekreacji i wypoczynku, 4. Bliskość atrakcyjnych turystycznie miejsc takich jak Jezioro Żywieckie, Góra Żar, 5. Działający na terenie Gminy Punkt Informacji Turystycznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabo rozwinięta infrastruktura obsługi ruchu turystycznego – noclegowa i gastronomiczna, 2. Słabo rozwinięta infrastruktura okołoturystyczna, 3. Słabo oznakowane atrakcje turystyczne, już znajdujące się na terenie Gminy - ścieżki, szlaki itp. 4. Brak ścieżek rowerowych, 5. Mało intensywna dotychczas promocja Gminy, jako miejsca atrakcyjnego pod kątem turystycznym, 6. Intensywny ruch samochodowy, odbywający się na terenie Gminy, jedynie częściowo odseparowany od ruchu pieszego, 7. Słabo rozwinięta turystyka, przede wszystkim w odniesieniu do potencjalnych możliwości w tym zakresie.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże zainteresowanie osób z terenu Górnego Śląska, spędzaniem wolnego czasu na terenie Beskidów, także Beskidu Żywieckiego, 2. Rosnąca popularność aktywnego spędzania wolnego czasu – turystyki pieszej, rowerowej, 3. Rosnące dochody mieszkańców Województwa Śląskiego – zwiększająca się liczba osób skłonnych do finansowania kosztów, związanych z turystyką, rekreacją, 4. Poprawiająca się dostępność komunikacyjna Żywiecczyny, z punktu widzenia mieszkańców regionu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba oraz popularność innych ośrodków, uznawanych w regionie za kurorty turystyczne, 2. Ograniczona liczba podmiotów gospodarczych, zainteresowanych inwestowaniem w sektor obsługi ruchu turystycznego na terenie Gminy, 3. Poprawiająca się dostępność atrakcji turystycznych, znajdujących się poza granicami kraju, 4. Wysokie oczekiwania i wymagania turystów, wobec proponowanych im atrakcji, jakości infrastruktury, etc.

Obszar tematyczny: Drogi / Transport	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gmina jest dobrze skomunikowana – zarówno z ośrodkami sąsiednimi, jak też wewnątrz, 2. Jakość połączeń drogowych, przebiegających przez teren Gminy systematycznie się poprawia, 3. Droga wojewódzka nr 946, przebiegająca w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy, ułatwiająca jej skomunikowanie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jakość wybranych ciągów komunikacyjnych, przebiegających przez teren Gminy wymaga poprawy, 2. Ruch samochodowy wymaga odseparowania od ruchu pieszego, 3. Dostępność wybranych lokalizacji na terenie Gminy wymaga poprawy (np. – brak chodników w sołectwie Rychwałd), 4. Brak dobrej komunikacji publicznej wewnętrznej 5. Brak komunikacji kolejowej, 6. Ograniczone możliwości w zakresie parkowania pojazdów na terenie Gminy, 7. Niedostateczny stopień oświetlenia ciągów drogowych, przebiegających przez teren Gminy, 8. Mankamenty w zakresie prawidłowego odwodnienia dróg.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży nacisk kładziony przez samorząd powiatu oraz województwa na rozwój infrastruktury drogowej, 2. Normy prawne nakazujące organizację transportu publicznego, które mają obowiązywać od 2017 roku. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Intensywny i nasilony ruch drogowy na terenie Gminy, 2. Duży udział ciągów komunikacyjnych niepodlegających Gminie, 3. Niska rentowność podmiotów gospodarczych, realizujących połączenia samochodowe, przekładająca się na niskiej jakości środki transportu, 4. Nie wystarczająca współpraca JST z regionu w zakresie zapewnienia

	<p>skutecznego transportu publicznego,</p> <p>5. Drogi przebiegające przez teren Gminy zagrożone degradacją z uwagi na czynniki związane z położeniem Gilowic,</p> <p>6. Ograniczona możliwość uzyskania dofinansowania kosztów, związanych z modernizacją gminnej sieci drogowej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.</p>
--	---

Obszar tematyczny: Informatyzacja	
Silne strony:	Słabe strony:
1. Po za lokalnymi problemami, wysoki poziom nasycenia usługami teleinformatycznymi,	<p>1. Lokalne problemy z dostępem do Internetu oraz telefonii komórkowej,</p> <p>2. Nie wystarczająca ilość e-USług oferowanych przez podmioty publiczne,</p>
Szanse:	Zagrożenia:
<p>1. Zwiększająca się konkurencja na rynku telekomunikacyjnym co wpływa na ofertę oraz cenę usług,</p> <p>2. Rozwój nowoczesnych technologii i usług telekomunikacyjnych.</p>	1. Wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych w zakresie informatyzacji gminy

Obszar tematyczny: Ochrona środowiska	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaawansowany proces wodociągowania i zakończony kanalizowania Gminy, 2. Wdrożony i uregulowany system gospodarki odpadami, 3. Brak przemysłu zanieczyszczającego środowisko naturalne, 4. Mało zanieczyszczone środowisko naturalne na terenie Gminy, 5. Własne ujęcia wody – potok Skotniczyk, 6. Duży stopień lesistości oraz powierzchni zielonych, 7. Własna jednostka zajmująca się zarządzaniem infrastrukturą wodno-ściekową – GZUW. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak sieci gazowej, przekładający się na duży odsetek obiektów ogrzewanych w sposób degradujący środowisko, 2. Słaba edukacja ekologiczna, 3. Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 4. Szereg obiektów – tak mieszkaniowych jak i usługowych (w tym publicznych), kwalifikujących się do termomodernizacji, 5. Wysokie zużycie energii elektrycznej na oświetlenie ulic, 6. Zlokalizowane na terenie Gminy budynki pokryte azbestem.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie szeroko zakrojonego programu ograniczania niskiej emisji, 2. Rozwój technologii ekologicznych, przyjaznych środowisku, umożliwiających ograniczenie kosztów, związanych z energetycznym zaopatrzeniem obiektów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degradacja środowiska wynikająca z intensywnego ruchu samochodowego, 2. Wzrastające ceny mediów co wpływa na szukanie alternatywnych sposobów ogrzewania (nie ekologicznych), 3. Wzrost zanieczyszczenia powietrza, spowodowany zwiększeniem liczby pojazdów poruszających się drogami przebiegającymi przez teren Gminy.

Obszar tematyczny: Ochrona zdrowia	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działający na terenie Gminy ośrodek podstawowej opieki zdrowotnej, 2. Dostępne na terenie Gminy dwie apteki, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej, 2. Długi okres oczekiwania mieszkańców na usługi medyczne, 3. Brak stacjonującej karetki pogotowia na terenie Gminy, 4. Słaba profilaktyka młodzieży w szkołach, 5. Brak infrastruktury i podmiotów świadczących usługi z zakresu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, 6. Brak infrastruktury i podmiotów świadczących na terenie Gminy usługi z zakresu rehabilitacji (choroby reumatyczne, zwyrodnieniowe), 7. Utrudniony dostęp mieszkańców do badań profilaktycznych.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalająca się w społeczeństwie, także wśród mieszkańców Gminy moda na zdrowy styl życia, uprawianie sportu, etc, 2. Budowa nowego Szpitala Powiatowego w Żywcu, 3. Rozwój medycyny i technologii medycznych, 4. Możliwości w zakresie oddania na terenie Gminy do użytku pawilonu, z przeznaczeniem do udostępnienia podmiotom, specjalizującym się w świadczeniu usług, związanych z ochroną zdrowia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenie zamknięciem istniejącego na terenie Gminy ośrodka zdrowia, z uwagi na wymogi przepisów, obowiązujących tego typu obiekty, 2. Skomplikowane procedury w zakresie finansowania świadczeń zdrowotnych, 3. Wydłużające się okresy oczekiwania na usługi specjalistyczne.

Obszar tematyczny: Administracja	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom oraz dostępność usług publicznych, świadczonych mieszkańcom Gminy, 2. Efektywne wykorzystywanie środków przeznaczonych na funkcjonowanie administracji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczony dostęp do usług przez osoby starsze i niepełnosprawne (bariery architektoniczne w budynku Urzędu Gminy)
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki UE pozwalające sfinansować projekty poprawiające poziom jakości usług administracji publicznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabnący kontakt mieszkańców z Samorządem.

Obszar tematyczny: Finanse publiczne	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilny budżet Gminy, 2. Wysoki poziom pozyskiwania środków ze źródeł zewnętrznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczone źródła przychodów budżetu.
Szanse:	Zagrożenia:
<p>Środki zewnętrzne, możliwe do pozyskania na realizację inwestycji gminnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększający się zakres zadań, przypadających do realizacji Gminie, bez wystarczającego wsparcia ze strony Państwa, 2. Rosnące koszty, związane z utrzymaniem infrastruktury, stanowiącej własność Gminy.

Obszar tematyczny: Szkolnictwo	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wystarczająca ilość placówek szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, 2. Wysoki poziom edukacji na terenie Gminy, 3. Wysoki poziom kadry nauczycielskiej w placówkach edukacyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak sali gimnastycznej w sołectwie Rychwałd, 2. Lokalne braki w obrębie infrastruktury uzupełniającej szkolnictwo w szczególności jadalnia / stołówka w miejscowości Rychwałd, 3. Zbyt mała, w stosunku do potrzeb powierzchnia przedszkola, 4. Brak placu zabaw dla dzieci z przedszkola.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwości finansowania edukacji poprzez ogólnopolskie programy, 2. Rosnąca świadomość co do wagi wykształcenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niekorzystne tendencje demograficzne, 2. Ograniczony dostęp do źródeł edukacji zawodowej.

Obszar tematyczny: Zabytki	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża liczba atrakcyjnych zabytków na terenie Gminy: Sanktuarium w dwór w Rychwałdzie, zabytkowy kościół p.w. św. Andrzeja w Gilowicach, zabytkowe kapliczki wzdłuż dróg, 2. Świadomość mieszkańców Gminy w zakresie ochrony zabytków, 3. Inicjatywy społeczne/prywatne w zakresie ochrony zabytków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybrane obiekty dziedzictwa kulturowego Gminy pozostające w stanie niepokojącym, 2. Niewystarczające środki finansowe na renowację zabytków.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość pozyskania dofinansowania kosztów, związanych z renowacją zabytków, pochodzących ze źródeł zewnętrznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie wymagania konserwatora zabytków w zakresie prac renowacyjnych, 2. Wysoki koszt prac renowacyjnych, 3. Komplikacje w obszarze prawnego statusu nieruchomości, na których zlokalizowane są wybrane obiekty zabytkowe.

Obszar tematyczny: Gospodarka	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobrze rozwinięta gospodarka komunalna, 2. Korzystne warunki do rozwoju produkcji rolnej, 3. Dobra lokalizacja dla rozwoju przedsiębiorstw agroturystycznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszająca się liczba gospodarstw rolnych, 2. Ograniczona liczba terenów inwestycyjnych, usługowych, 3. Brak stref ekonomicznych, 4. Brak inkubatora przedsiębiorczości, 5. Słabość lokalnych podmiotów gospodarczych – kapitałowa, technologiczna.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwości w zakresie rozwoju agroturystyki na terenie Gminy, 2. Charakterystyka Gminy sprzyjająca rozwojowi sektora związanego z obsługą ruchu turystycznego, 3. Atrakcyjnie kształtujące się ceny nieruchomości na terenie Gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie koszty związane z budową nowej infrastruktury rozwoju gospodarczego w Gminie, 2. Rosnąca liczba podmiotów bez zdolności kredytowej, 3. Mało innowacyjne obszary specjalizacji działalności gospodarczej w Gminie, 4. Wysokie nasycenie konkurencją w regionie w zakresie turystyki, 5. Spadająca opłacalność produkcji rolnej, 6. Emigracja wykwalifikowanych osób (szczególnie młodych).

Obszar tematyczny: Budownictwo	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża dostępność działek budowlanych na terenie Gminy, przystępne ceny nieruchomości, 2. Duża liczba indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego, 3. Walory budownictwa na terenie Gminy – nowoczesne, atrakcyjne, dobrze wkomponowane w krajobraz, 4. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy - skraca etap przygotowania inwestycji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży odsetek mieszkań ogrzewanych w sposób zanieczyszczający środowisko, 2. Brak mieszkań komunalnych, 3. Rozproszenie budownictwa mieszkaniowego,
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadające ceny na usługi, materiały budowlane 2. Trendy w osiedlaniu się mieszkańców miast na terenach oddalonych od dużych ośrodków. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenia prawne związane z realizacją inicjatyw budowlanych na terenach objętych ochroną, 2. Ograniczenia w dostępności kredytów hipotecznych, 3. Polityka państwa ograniczająca ulgi podatkowe.

Obszar tematyczny: Bezpieczeństwo	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność OSP, związana z bezpieczeństwem publicznym, 2. Relatywnie niski stopień przestępczości, 3. Monitoring w miejscach publicznych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie bezpieczeństwa wynikające z braków w infrastrukturze drogowej (chodników, poboczy, oświetlenia i innych), 2. Utrzymujące się zagrożenie powodziowe, 3. Nie wystarczający zasięg oraz jakość monitoringu wizyjnego na terenie Gminy.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój finansowania usług wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ubożenie społeczeństwa, 2. Rozwój patologii wynikającej głównie z nałogów takich jak alkohol narkotyki, 3. Nie wystarczające zainteresowanie ze strony zarządców regulacją rzek i potoków, 4. Częste naruszanie przepisów o ruchu drogowym przez użytkowników dróg.

Obszar tematyczny: Rolnictwo	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Doświadczenia lokalnych producentów rolnych w zakresie rolnictwa, 2. Arealy wystarczające do rozwoju rolnictwa, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zła jakość gleb, 2. Ukształtowanie terenu 3. Rozdrobnione i mało wyspecjalizowane gospodarstwa, 4. Brak podmiotów wspierających rozwój rolnictwa, 5. Niskie rekompensaty za szkody, powodowane przez dzikie zwierzęta.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwości dofinansowania środkami UE działalności rolniczej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka konkurencja, 2. Zagrożenie dewastacji plonów ze strony dzikiej zwierzyny, 3. Spadająca rentowność lokalnych gospodarstw rolniczych.

Obszar tematyczny: Inwestycje	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Tereny możliwe do wykorzystania pod kątem inwestycyjnym, 2. Atrakcyjność cenowa gruntów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewystarczające zainteresowanie potencjalnych inwestorów terenem Gminy, 2. Nie wystarczające środki na inwestycje tak publiczne jak i komercyjne, 3. słaba promocja terenów inwestycyjnych.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwości uzyskiwania dofinansowania środkami UE różnego rodzaju inwestycji, 2. Walory Gminy (w rozmaitych obszarach), umożliwiające przyciąganie na jej teren inwestorów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nie wystarczająca promocja Gminy, 2. Zmniejszające się możliwości finansowe budżetu Gminy, 3. Trudności w uzyskiwaniu środków finansowych ze źródeł zewnętrznych (np. kredytów inwestycyjnych).

Obszar tematyczny: Środki unijne	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykwalifikowani pracownicy UG, obeznani z procedurami aplikowania o wsparcie UE, rozliczania kosztów dofinansowanych przedsięwzięć, czy eksploatacji infrastruktury, objętej dofinansowaniem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczone możliwości budżetu Gminy, w zakresie zapewnienia tzw. wkładu własnego w finansowaniu przedsięwzięć inwestycyjnych.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzające się możliwości uzyskiwania środków na różnego rodzaju inwestycje. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bardzo duża konkurencja o środki zewnętrzne, w ramach rozmaitych programów operacyjnych – zarówno lokalnie, w skali powiatu, jak również skali Województwa Śląskiego, 2. Długi czas oczekiwania na decyzję w sprawie ewentualnego przyznawania dofinansowania.

Obszar tematyczny: Dostępność rynku pracy	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększająca się mobilność zasobów ludzkich, 2. Szeroko rozumiane zwiększenie kwalifikacji zasobów ludzkich z terenu Gminy, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kwalifikacje zasobów w dalszym ciągu rozbieżne z oczekiwaniami pracodawców (pomimo podwyższenia poziomu wykształcenia), 2. Niskie wykształcenie osób bezrobotnych, nieadekwatne do potrzeb rynku pracy, 3. Wysoki odsetek osób biernych zawodowo, 4. Niski poziom wykształcenia kierunkowego/technicznego bez względu na poziom, 5. Niska jakość ofert pracy, pojawiających się na lokalnym rynku.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szeroko pojęty rozwój regionu, w tym okolicznych miast, z punktu widzenia ich nasycenia podmiotami, gwarantującymi miejsca pracy, 2. Polepszający się układ komunikacyjny pozwalający na szukanie pracy w sąsiednich ośrodkach, 3. Możliwość uzyskania środków finansowych na programy aktywizacji osób bezrobotnych, aktualizację ich kwalifikacji, bogata oferta szkoleń, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odływ mieszkańców Gminy, przede wszystkim młodych i wykształconych za granicę, 2. Tendencje w edukacji nie odpowiadające wymogom rynku pracy – duża liczba szkół zapewniających wykształcenie nie gwarantujące zatrudnienia, 3. Trendy i tendencje w podmiotach gospodarczych, takie jak informatyzacja i automatyzacja, eliminujące miejsca pracy dla pracowników wykonujących podstawowe czynności.

Obszar tematyczny: Poziom wykluczenia społecznego	
Silne strony:	Słabe strony:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywność podmiotów publicznych w zakresie organizacji wszelkiego rodzaju kursów doskonalenia zawodowego, podnoszenia kwalifikacji, 2. Dobra organizacja systemu pomocy społecznej 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska świadomość społeczna w zakresie pozyskiwania pomocy w problemach społecznych i ekonomicznych, 2. Wysoki poziom bezrobocia, 3. Stosunkowo niskie zarobki w stosunku do czasu pracy, 4. Nie wystarczające zaangażowanie społeczności lokalnej w życie kulturalne, społeczne, 5. Nie wystarczające pokrycie gminy szerokopasmowym Internetem, 6. Ograniczona aktywność osób starszych, 7. Brak możliwości udzielania porad prawnych osobom wykluczonym społecznie.
Szanse:	Zagrożenia:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże możliwości w pozyskiwaniu środków z UE na realizację działań redukujących efekt wykluczenia społecznego, 2. zbudowanie dobrej współpracy pomiędzy sektorem publicznym , a organizacjami zrzeszającymi seniorów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Negatywne trendy w zakresie stosowania umów śmieciowych i obniżania kosztów pracy przez przedsiębiorców,

Obszar tematyczny: Poziom zamożności mieszkańców	
Silne strony:	Słabe strony:
1. Duży odsetek mieszkańców, zaliczających się do grupy wydolnych finansowo, niezagrożonych ubóstwem	1. Znacząca w stosunku do liczby mieszkańców ogółem liczba osób bezrobotnych, 2. Relatywnie duża liczba osób uzyskujących niskie dochody.
Szanse:	Zagrożenia:
1. Zwiększająca się liczba podmiotów gospodarczych w regionie, 2. Duża przedsiębiorczość wśród mieszkańców Gminy.	1. Prawdopodobieństwo likwidacji miejsc pracy, 2. Zmienne przepisy dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, 3. Niestabilny rynek pracy, 4. Niepewna sytuacja na rynku kredytowym.

IV. MISJA I WIZJA GMINY

Misja Gminy

Misją Gminy Gilowice jest skuteczna ochrona jej naturalnych walorów, z jednoczesnym tworzeniem warunków, sprzyjających osiedlaniu się, prowadzeniu gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych. Integralnym elementem misji Gminy jest konsekwentne i systematyczne tworzenie na jej terenie warunków sprzyjających koncentracji ruchu turystycznego, połączone z promocją Gminy, jako terenu atrakcyjnego pod względem turystycznym, kwalifikującego się do traktowania jako docelowe miejsce wypoczynku, rekreacji i spędzania wolnego czasu o każdej porze roku.

Wizja Gminy

Gilowice w roku 2022 to lokalizacja atrakcyjna przede wszystkim z punktu widzenia warunków codziennego życia mieszkańców. Gmina ta postrzegana jest pozytywnie i korzystnie przez osoby od dawna zamieszkujące jej teren, jak również przez mieszkańców okolicznych ośrodków miejskich – jako faktyczna, licząca się alternatywa przy lokowaniu inicjatywy, związanej z indywidualnym budownictwem mieszkaniowym. Gilowice odznaczają się na tle innych gmin tym, że z punktu widzenia swoich walorów zasadniczo różnią się od miast – oferują malowniczą scenerię, wyjątkowe walory krajobrazowe i przyrodnicze, czyste środowisko naturalne, będąc jednocześnie miejscem doskonale skomunikowanym z okolicznymi ośrodkami miejskimi. Są łatwo dostępne dzięki sieci wysokiej jakości połączeń drogowych, co istotne alternatywnych względem siebie, zapewniających dojazd do rozmaitych lokalizacji na terenie Gminy z różnych stron. Dojazd do Gilowic z terenu Żywca jest możliwy w czasie poniżej kwadransa, a z Bielska-Białej około 30 min. Wszystkie lokalizacje na terenie Gilowic mają zapewniony dostęp do

podstawowych elementów infrastruktury komunalnej – wodociągu, kanalizacji oraz sieci energetycznej. Koszty zarówno przyłączenia do wymienionych mediów, jak też ich eksploatacji są akceptowalne społecznie i konkurencyjne w stosunku do pozostałych lokalizacji w skali regionu. Sieć gazowa w 2022 r. jeszcze nie jest dostępna, nie mniej jednak powzięto założenia odnośnie jej budowy. Sprawnie działa system odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców, odpady te przekazywane są przez wyspecjalizowane w tym zakresie przedsiębiorstwo do regionalnych instalacji ich zagospodarowania (sortowanie, kompostowanie). Dużą zaletą Gilowic jest układ sieci drogowej. Ruch pieszych jest całkowicie odseparowany od ruchu pojazdów. Mieszkańcy Gminy, jak również osoby czasowo przebywające na terenie Gilowic mają zagwarantowaną możliwość bezpiecznego poruszania się pomiędzy poszczególnymi lokalizacjami, nawet pomiędzy Rychwałdem, a Gilowicami. Ruch pojazdów ciężarowych jest w zdecydowanej większości wyprowadzony poza centrum Gilowic. Na całym terenie Gminy zapewnione są możliwości bezpiecznego, zgodnego z przepisami prawa o ruchu drogowym parkowania pojazdów. Dzięki współpracy Samorządu Gilowic z gminami ościennymi oraz pozostałymi gminami z terenu powiatu żywieckiego mieszkańcy regionu mają zapewniony dostęp do komunikacji zbiorowej o adekwatnej do ich oczekiwań jakości. Komunikacja ta kursuje regularnie, świadczone przez nią usługi są akceptowalne społecznie.

Na terenie Gminy bardzo dobrze funkcjonuje system sprawowania opieki nad dziećmi oraz sieć placówek edukacyjnych. Dzieci najmłodsze mają zapewniony dostęp do żłobka. Wszystkie dzieci z terenu Gminy objęte są wysokiej jakości opieką przedszkolną, przygotowującą je w dobry sposób do pierwszego etapu edukacji w szkołach podstawowych. Poziom nauczania w placówkach edukacyjnych jest wysoki – zarówno w szkołach podstawowych, jak i w gimnazjach. Wysoki odsetek uczniów kontynuuje naukę w wybranych szkołach średnich w regionie. W placówkach edukacyjnych wdrożony jest efektywny system doradztwa zawodowego. Dzieci mają możliwość korzystania ze specjalistycznych pracowni, wysokiej jakości infrastruktury sportowej, a także infrastruktury podstawowej, takiej jak: stołówki, jadalnie, szatnie, świetlice, etc.

W 2022 r. wyraźnej poprawie ulega system opieki zdrowotnej, sprawowanej nad mieszkańcami Gminy. Oprócz dostępu do punktów podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy funkcjonuje placówka świadcząca usługi specjalistyczne – rehabilitacyjne, szybko

diagnostykę, etc. Czas oczekiwania na poszczególne usługi zdrowotne uległ zasadniczemu skróceniu. Oprócz usług związanych ze specjalistyczną opieką zdrowotną na terenie Gminy świadczone są także usługi związane ze sprawowaniem opieki nad osobami starszymi – dziennej oraz permanentnej.

W porównaniu do okresu dotychczasowego zasadniczo poprawił się dostęp mieszkańców Gminy, a także turystów odwiedzających jej teren do otwartej infrastruktury sportowej i okołoturystycznej. Oznakowano wszystkie szlaki, ścieżki przyrodnicze i trasy wędrówek, prowadzące przez teren Gminy. Wyposażono je w niezbędne elementy małej architektury – ławki, altany, kosze na śmieci, stojaki na rowery, punkty oświetleniowe, etc. Teren Gminy jest pokryty punktami koncentrującymi ruch turystyczny, takimi jak pola namiotowe i biwakowe, punkty widokowe, sztuczne plaże, bulwary, etc. Na terenie Gminy zapewniony jest dostęp do atrakcji takich jak: place zabaw, siłownie zewnętrzne, ogólnodostępne boiska sportowe, ściany wspinaczkowe, etc. Dodatkowo przez teren Gminy przebiegają wysokiej jakości ścieżki rowerowe, połączone w spójne ciągi wraz z ścieżkami, znajdującymi się na terenach sąsiadujących z Gminą. W Rychwałdzie utworzono atrakcyjne sezonowe kąpielisko. W zakresie obsługi ruchu turystycznego Gmina współpracuje z Sanktuarium w Rychwałdzie – wraz z ośrodkiem tym budowana jest marka Gilowic, jako rozpoznawalnego na mapie Województwa Śląskiego docelowego miejsca podróży / pielgrzymowania. Dzięki efektywnym wysiłkom, nakierowanym na tworzenie na terenie Gminy warunków atrakcyjnych dla turystów, wraz z upływem czasu Gilowice stają się terenem bardziej nasyconym wysokiej jakości usługami: gastronomicznymi i noclegowymi. Przekłada się to wprost na liczbę turystów, odwiedzających Gilowice i wybierających tę Gminę, w skali Beskidu Żywieckiego, jako docelowe miejsce wypoczynku, rekreacji, uprawiania sportu. Działalność w sektorze obsługi ruchu turystycznego na terenie Gilowic jest opłacalna i rentowna, z każdym rokiem przybywa zarówno podmiotów gospodarczych, aktywnych w tym obszarze, jak również miejsc pracy, dostępnych dla mieszkańców. W Gminie kontynuuje działalność Punkt Informacji Turystycznej – jest to jedno z narzędzi kreowania wizerunku Gminy, jako terenu atrakcyjnego pod kątem turystycznym.

Zasadniczej poprawie uległ stan zabytków na terenie Gminy: przeprowadzono kapitalny remont konserwatorski kościoła p.w. Św. Andrzeja w Gilowicach, wraz

kapliczkami na terenie placu kościelnego. Uregulowano status prawny nieruchomości, na których zlokalizowane są najcenniejsze elementy lokalnego dziedzictwa kulturowego Gminy.

W kultywowanie lokalnej spuścizny kulturowej zaangażowana jest Gmina, wspólnie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, prowadzącymi działalność na jej terenie. Organizacje te mogą stale liczyć na wsparcie Gminy w zakresie ich statutowej działalności. Ośrodkiem odpowiedzialnym za sprawną organizację życia kulturalnego na wysokim poziomie jest utworzone przez Gminę Centrum Kultury w Gilowicach, działające w wykupionym z myślą o tym celu pawilonie handlowym „Konkurent”. Kalendarz imprez, organizowanych przez Centrum jest bogaty, opracowany z myślą o uczestnictwie w tych imprezach osób przyjeżdżających na teren Gilowic w celach związanych z wypoczynkiem i rekreacją.

Wysoko oceniane jest bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy. Ogół punktów, charakteryzujących się frekwencją mieszkańców, czy osób przyjezdnych, objęty jest wysokiej jakości monitoringiem wizyjnym. Czasy docierania służb i straży, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, ład i porządek publiczny na terenie Gminy uległy zasadniczemu skróceniu. Urządzenia zapewniające bezpieczeństwo powodziowe zostały poddane drobiazgowemu przeglądowi oraz niezbędnym modernizacjom, przekładającym się na ich sprawność i efektywność. Regulacji – zgodnie z przepisami prawa poddane zostały wybrane ciekі wodne, przepływające przez teren Gminy. Dzięki temu możliwe jest ich wykorzystanie w celach, związanych z obsługą ruchu turystycznego (np. Łękawka), a także spowolniony został spływ ich wód.

Samorząd Gminy utrzymuje ciągły kontakt z mieszkańcami – także za pośrednictwem swoich jednostek organizacyjnych. Mieszkańcy mają zapewniony dostęp do wysokiej jakości, szybko świadczonych usług publicznych – za pośrednictwem Internetu. Praca Urzędu jest przejrzysta (przede wszystkim w zakresie zasad wydatkowania środków publicznych) oraz wysoko oceniana przez mieszkańców, z uwagi na jej efektywność (głównie w obszarze sprawnej realizacji zadań inwestycyjnych, uznawanych w Gminie za pilne i ważne). Urząd Gminy, jako obiekt użyteczności publicznej stał się bardziej dostępny dla osób niepełnosprawnych – wyeliminowane zostały bariery architektoniczne, uniemożliwiające korzystanie z niego przez osoby o ograniczonej sprawności ruchowej.

V. CEL GŁÓWNY, CELE STRATEGICZNE

Głównym celem Gilowic do roku 2022 jest podniesienie jakości codziennego życia mieszkańców Gminy oraz wykreowanie wizerunku jej obszaru, w skali Województwa Śląskiego, jako terenu atrakcyjnego pod kątem turystycznym. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez:

- Inwestycje w infrastrukturę gwarantującą wysoki poziom zaspokojenia potrzeb gospodarstw domowych,
- Budowę i tworzenie na terenie Gminy infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem infrastruktury okołoturystycznej i wsparciem podmiotów gospodarczych, deklarujących prowadzenie działalności w sektorze obsługi ruchu turystycznego,
- Szeroko rozumianą promocję Gilowic w skali regionu, jako terenu atrakcyjnego pod kątem turystycznym, sportowym oraz kulturowym.

Oczekiwane rezultaty, na które nakierowany jest powyższy cel główny to:

- Przyciągnięcie na teren Gilowic osób, zainteresowanych realizacją indywidualnych inicjatyw, z zakresu budownictwa mieszkaniowego oraz osiedlaniem się na pozamiejskich, atrakcyjnych obszarach,
- Zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, prowadzących na terenie Gilowic działalność w sektorze obsługi ruchu turystycznego i zapewniających mieszkańcom tej Gminy trwale i atrakcyjne miejsca pracy,
- Zwiększenie liczby osób przyjeżdżających na teren Gminy i wybierających jej obszar, jako docelowe miejsce wypoczynku, rekreacji, spędzania wolnego czasu.

VI. CELE OPERACYJNE, ZADANIA

Poniżej zamieszczono, w odniesieniu do poszczególnych celów strategicznych, wyszczególnionych w poprzednim rozdziale, wykaz celów operacyjnych, wraz z typami zadań, proponowanych do realizacji w horyzoncie czasowym 2015 – 2022:

Cel strategiczny nr 1:

„Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 1:

CO1-1	Ochrona zdrowia mieszkańców, poprzez wsparcie podmiotów, świadczących usługi, związane z ochroną zdrowia, przede wszystkim usługi związane ze specjalistyczną opieką zdrowotną
CO1-2	Zwiększenie dostępności mieszkańców do badań profilaktycznych
CO1-3	Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży w placówkach szkolnych na terenie Gminy
CO1-4	Współpraca / wsparcie podmiotów aktywnych w zakresie szeroko rozumianych usług, związanych ze sprawowaniem opieki nad osobami starszymi na terenie Gminy
CO1-5	Wsparcie procesu rozwoju zasobów ludzkich, poprzez zapewnianie mieszkańcom Gminy dostępu sieci internetowej o atrakcyjnych, z punktu widzenia standardów obowiązujących w 2015 r. parametrach
CO1-6	Zwiększenie jakości infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy
CO1-7	Podniesienie jakości infrastruktury sportowej, zlokalizowanej przy placówkach edukacyjnych
CO1-8	Zapewnienie możliwości sprawowania opieki nad dziećmi najmłodszymi – uruchomienie żłobka na terenie Gminy
CO1-9	Zapewnienie możliwości uczęszczania do placówek przedszkolnych wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym z terenu Gminy Gilowice
CO1-10	Efektywne wsparcie ze strony Gminy dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie pomocy dla osób, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej
CO1-11	Tworzenie na terenie Gminy niezbędnych z punktu widzenia mieszkańców elementów infrastruktury komunalnej

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z1-1	Efektywna i stała współpraca z podmiotami, świadczącymi usługi związane z ochroną zdrowia, przede wszystkim ze specjalistyczną opieką zdrowotną
Z1-2	Realizacja szeroko zakrojonego programu profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców Gminy
Z1-3	Objęcie uczniów szkół z terenu Gminy programem profilaktyki i okresowej kontroli stomatologicznej
Z1-4	Utworzenie na terenie Gminy, w miarę możliwości w ramach PPP: <ul style="list-style-type: none"> a) Zakładu opieki nad osobami starszymi / niepełnosprawnymi, b) Ośrodka rehabilitacji w zakresie chorób reumatologicznych, zwyrodnieniowych, c) Ośrodka specjalistycznej opieki zdrowotnej.
Z1-5	Budowa / rozbudowa sieci szerokopasmowej na terenie Gminy
Z1-6	Przeprowadzenie prac, związanych z modernizacją / remontem wybranych placówek edukacyjnych na terenie Gminy
Z1-7	Podjęcie działań, związanych z budową przyszkolnej infrastruktury sportowej, doposażenie placówek w sprzęt i wyposażenie sportowe
Z1-8-a	Budowa / utworzenie placówek przedszkolnych w wybranych sołectwach Gminy
Z1-8-b	Budowa / utworzenie żłobka na terenie Gminy
Z1-10-a	Utworzenie punktu świadczenia usług, związanych z szeroko rozumianym wsparciem osób, zagrożonych wykluczeniem społecznym – Centrum Usług Społecznych Gminy Gilowice
Z1-10-b	Zapewnienie dostępu do sieci internetowej osobom, zagrożonym wykluczeniem cyfrowym
Z1-10-c	Świetlica środowiskowa
Z1-11	Budowa kaplicy na cmentarzu komunalnym

Cel strategiczny nr 2:

„Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 2:

CO2-1	Przyciągnięcie na teren Gminy inwestorów – osób zainteresowanych zakładaniem i tworzeniem na terenie Gminy nowoczesnych, rentownych podmiotów gospodarczych
CO2-3	Utworzenie systemu ułatwień w zakresie kontaktów podmiotów gospodarczych z urzędami oraz instytucjami
CO2-4	Promocja inwestycyjna terenu Gminy
CO2-5	Zabezpieczenie przestrzenne terenów, na których prowadzić się będzie specjalistyczną produkcję rolną, uprawę ziół, czy pszczelarstwo

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z2-1	Utworzenie na terenie Gminy nowoczesnego, prężnie działającego i świadczącego szeroki zakres usług ośrodka wsparcia dla osób, zainteresowanych założeniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej
Z2-3-a	Objęcie zainteresowanych tym mieszkańców programem szkoleń / doradztwa w zakresie szeroko rozumianych aspektów, związanych z działalnością gospodarczą
Z2-3-b	Umożliwienie mieszkańcom korzystania z poradnictwa prawnego, w zakresie tematyki związanej z działalnością gospodarczą
Z2-4	Utworzenie portalu inwestora, w ramach internetowego portalu Gminy, promującego m.in. nieruchomości, znajdujące się na terenie Gminy, możliwe do wykorzystania na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej / obsługą ruchu turystycznego
Z2-5	Utworzenie strefy działalności specjalistycznej produkcji rolnej w tym zdrowej żywności oraz wytwarzania lokalnych produktów regionalnych

Cel strategiczny nr 3:**„Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”****Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 3:**

CO3-1	Utworzenie bezpiecznego, komfortowego i przyjaznego dla użytkowników układu komunikacyjnego Gminy
CO3-2	Podniesienie jakości, bezpieczeństwa korzystania oraz parametrów infrastruktury drogowej, dostępnej na terenie Gminy, przede wszystkim w odniesieniu do ciągów pieszych, miejsc postojowych dla pojazdów, przepraw mostowych i oświetlenia
CO3-3	Odseparowanie ruchu pieszych i rowerzystów od ruchu pojazdów samochodowych, wraz z rozbudową infrastruktury
CO3-4	Zwiększenie możliwości w zakresie parkowania na terenie Gminy
CO3-5	Zapewnienie mieszkańcom możliwości korzystania z transportu publicznego, charakteryzującego się bardziej atrakcyjnymi parametrami, w porównaniu z alternatywami obecnie dostępnymi
CO3-6	Podniesienie bezpieczeństwa przebywania na obszarze Gminy, poprzez zwiększenie jakości (rozdzielczości) monitoringu wizyjnego obejmującego swym zasięgiem publiczne miejsca na obszarze Gminy.

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z3-1	Przebudowa wybranych dróg gminnych, łączących się z ciągami komunikacyjnymi rangi regionalnej,
Z3-2	Przebudowa zlokalizowanych na terenie Gminy połączeń mostowych, gwarantujących płynność ruchu, alternatywny przejazd oraz bezpieczeństwo korzystania z tych przepraw
Z3-3	Budowa nowych / modernizacja ciągów pieszych
Z3-4	Budowa na terenie gminy ogólnodostępnych miejsc parkingowych, zlokalizowanych z miejscach, charakteryzujących się szczególną frekwencją mieszkańców i osób przyjezdnych, tj.:
Z3-5	Podjęcie działań, mających na celu stymulowanie rozwoju sektora transportowego, w zakresie regionalnych przewozów osobowych
Z3-5	Rozbudowa sieci monitoringu terenu gminy w Rychwałdzie.

Cel strategiczny nr 4:

„Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 4:

CO4-1	Zwiększenie szeroko pojętego bezpieczeństwa na terenie Gminy, w tym bezpieczeństwa powodziowego
CO4-2-a	Dokończenie procesu wodociągowania i skanalizowania Gminy
CO4-2-b	Zapewnienie dostępu do gazowej sieci rozdzielczej na terenie Gminy
CO4-3	Redukcja ilości azbestu, skumulowanego na terenie Gminy
CO4-4	Redukcja ilości zanieczyszczeń, zagrażających bezpieczeństwu środowiska naturalnego, skumulowanych na terenie Gminy
CO4-5	Promowanie odnawialnych źródeł energii, jako alternatywy dla eksploatacji palenisk zanieczyszczających środowisko naturalne Gminy
CO4-6	Edukacja ekologiczna mieszkańców Gminy
CO4-7	Inwestowanie w OZE

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z4-1-a	Wyposażenie OSP w nowoczesny sprzęt gaśniczy i sprzęt, niezbędny do prowadzenia akcji ratunkowych (ratownictwo drogowe, chemiczne, etc.)
Z4-1-b	Przeprowadzenie szczegółowej kontroli urządzeń zabezpieczających przed powodzią
Z4-1-d	Podjęcie działań, mających na celu konserwację rowów melioracyjnych, a także uzupełnienie istniejących i już eksploatowanych urządzeń, zapewniających Gminie bezpieczeństwo powodziowe
Z4-1-e	Regulacja wybranych cieków wodnych, w sposób umożliwiający ich wykorzystanie na cele związane z obsługą ruchu turystycznego, a także spowolnienie tempa spływu wód – Łękawka
Z4-3	Kontynuacja oraz monitoring procesu usuwania azbestu z terenu Gminy
Z4-4	Monitoring oraz oznaczenie miejsc potencjalnych dzikich wysypisk śmieci, skuteczna likwidacja ogółu dzikich wysypisk śmieci, znajdujących się na terenie Gminy

Z4-5-a	Podjęcie efektywnych działań, na rzecz ograniczenia skali występowania zjawiska eksploatacji palenisk, powodujących nadmierne skażenie środowiska naturalnego Gminy, promocja odnawialnych źródeł energii takich, jak kolektory słoneczne, pompy ciepła, etc. Wymiana starych pieców CO na niskoemisyjne, wyposażenie gospodarstw domowych z terenu Gminy w pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej
Z4-5-b	Podjęcie działań, związanych z termomodernizacją gminnych obiektów publicznych (ocieplenie elewacji, wymiana źródła ciepła, wymiana przestarzałych i zdegradowanych elementów stolarki okiennej, drzwiowej, etc.)
Z4-5-c	Wymiana eksploatowanych obecnie latarni, zapewniających oświetlenie ulic na nowoczesne, energooszczędne
Z4-6	Przeprowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej poprawiającej stan wiedzy ekologicznej mieszkańców
Z4-7-a	Budowa małej elektrowni wodnej na potoku Skotniczyk
Z4-7-b	Budowa farmy wiatrowej
Z4-7-c	Wyposażenie mieszkańców Gminy w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów

Cel strategiczny nr 5:

„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 5:

CO5-1	Wykorzystanie zasobów naturalnych Gminy w celach turystycznych
CO5-2	Rozbudowa oraz poprawa jakości infrastruktury obsługi ruchu turystycznego, wraz z infrastrukturą około turystyczną, we współpracy z podmiotami prywatnymi oraz organizacjami społecznymi
CO5-3	Stworzenie jednolitego systemu informacji turystycznej
CO5-4	Wdrożenie, we współpracy z innymi Gminami systemu transportu turystycznego
CO5-5	Wykorzystanie istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej w celach turystycznych
CO5-6	Wykorzystanie potencjału rolniczego w świadczeniu usług agroturystycznych
CO5-7	Wykorzystanie kulturowego potencjału Gminy na cele związane z efektywną promocją jej walorów

CO5-8	Nawiązanie stałej współpracy z Sanktuarium w Rychwałdzie, w zakresie wspólnej organizacji i obsługi ruchu turystycznego, koncentrującego się na terenie Gminy
-------	---

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z5-1-a	Zagospodarowanie wybranych terenów na cele związane z funkcjonowaniem pól namiotowych
Z5-1-b	Budowa miejsc biwakowych w miejscach turystycznie atrakcyjnych, wraz z elementami małej architektury, takimi jak wiaty, altany, etc.
Z5-2-a	Utworzenie / rozbudowa sieci siłowni zewnętrznych
Z5-2-b	Utworzenie tematycznych ścieżek spacerowych i rowerowych
Z5-2-c	Utworzenie / rozbudowa ogólnodostępnych placów zabaw
Z5-2-d	Utworzenie w Rychwałdzie sezonowego kąpieliska, poprzez adaptację żwirowiska
Z5-3-a	Wykonanie wraz z zainstalowaniem wewnętrznego oznakowania pionowego terenu Gminy
Z5-3-b	Intensyfikacja działalności Punktu Informacji Turystycznej
Z5-4	Nawiązanie oraz prowadzenie współpracy z Gminami sąsiednimi w zakresie wspólnych działań na rzecz koncentracji i obsługi ruchu turystycznego
Z5-5	Utworzenie i udostępnienie nowoczesnej i interaktywnej bazy informacji o ofercie turystycznej na terenie Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem usług noclegowych,
Z5-6	Przygotowanie planu organizacji cyklicznych imprez sportowo-rekreacyjnych
Z5-7	Utworzenie szlaku Jana Pawła II na Barutkę

Cel strategiczny nr 6:

„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 6:

CO6-1	Poprawa jakości oraz dostępności istniejącej na terenie Gminy infrastruktury kultury
CO6-2	Efektywna ochrona oraz zabezpieczenie przed degradacją istniejących na terenie Gminy obiektów zabytkowych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego – tych, które uznane zostaną za istotne z punktu widzenia rozwoju Gminy
CO6-3	Rozszerzenie i uatrakcyjnienie oferty kulturalnej Gminy, w tym aktywizacja kulturalna dzieci i młodzieży
CO6-4	Zachowanie tradycji i spuścizny kulturowej Gminy

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z6-1-a	Zapewnienie siedziby Centrum Kultury
Z6-1-b	Doposażenie widowni amfiteatru
Z6-1-c	Poprawa jakości zaplecza technicznego amfiteatru,
Z6-2-a	Prowadzenie działań, związanych z renowacją obiektów, stanowiących dziedzictwo kulturalne Gminy, ujętych w rejestrze zabytków – kościół p.w. św. Andrzeja w Gilowicach, kapliczki.
Z6-3	Wsparcie oraz współpraca z organizacjami społecznymi oraz społecznością lokalną, zaangażowaną w kultywowanie dziedzictwa i spuścizny kulturowej Gminy oraz Żywiecczyzny

Cel strategiczny nr 7:

„Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą ”

Cele operacyjne w ramach celu strategicznego nr 7:

CO7-1	Usprawnienie pracy administracji samorządowej
CO7-2	Zwiększenie dostępności usług publicznych
CO7-3	Poprawa jakości oraz zwiększenie dostępności zasobów, jakimi dysponuje administracja samorządowa
CO7-4	Poprawa jakości infrastruktury administracji publicznej

CO7-5	Zacieśnienie kontaktu pomiędzy mieszkańcami, a administracją samorządową, poprzez wdrożenie / uruchomienie dodatkowych kanałów sprawnego przekazu informacji
CO7-6	Optymalizacja kosztów, związanych z utrzymaniem infrastruktury publicznej

Typy zadań proponowanych do realizacji:

Z7-1	Wdrożenie pracy w oparciu o nowoczesne narzędzia i systemy, przede wszystkim elektroniczne / informatyczne
Z7-2	Udostępnienie mieszkańcom Gminy Gilowice, poprzez Internet większej, w stosunku do obecnej liczby e-usług
Z7-3	Realizacja programu modernizacji samorządowych obiektów na terenie Gminy
Z7-4	Instalacja windy dla osób niepełnosprawnych w budynku Urzędu Gminy
Z7-5	Wdrożenie systemu cyklicznego komunikowania mieszkańcom Gminy postępu oraz przedmiotu prac oraz zadań, realizowanych przez samorząd
Z7-6	Rozbudowa budynku będącego siedzibą Urzędu Gminy Gilowice

VII. PRZYKŁADY PRZEDSIĘWZIĘĆ, PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI NA TERENIE GMINY

Poniżej zamieszczono wykaz przedsięwzięć, które wpisują się w wymienione w ramach poprzedniego rozdziału cele strategiczne i operacyjne oraz są przewidziane do realizacji na terenie Gminy Gilowice do roku 2022 r. Podzielono je na 3 bloki tematyczne: projekty inwestycyjne, kulturalne i edukacyjne.

Wśród przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym, przewidzianych do zrealizowania na terenie Gminy Gilowice w okresie do 2022 r. wymienić należy następujące projekty:

1. „Termomodernizacja budynków gminnych”:

- Zespołu Szkół w Gilowicach,
- Domu Ludowego w Rychwałdzie.

Proponowane źródło finansowania: RPO 2014 – 2020,

2. „Rewitalizacja nadbrzeża potoku Łękawka”

Proponowane źródło finansowania: RPO 2014 – 2020,

3. „Budowa chodników na terenie Gminy Gilowice”:

- Wzdłuż drogi wojewódzkiej w miejscowości Gilowice – w ramach porozumienia z Zarządem Dróg Wojewódzkich (Województwo Śląskie),
- Wzdłuż dróg powiatowych w Gilowicach oraz Rychwałdzie – w ramach porozumienia z Zarządem Powiatu Żywieckiego,

4. „Budowa placu zabaw w Gilowicach”

5. „Budowa ogólnodostępnych miejsc rekreacyjno – wypoczynkowych w Gilowicach oraz w Rychwałdzie”,

6. „Budowa sali gimnastycznej / sali widowiskowo – sportowej w Rychwałdzie”,

7. „Zakup autobusu szkolnego”,

8. „Rozbudowa Urzędu Gminy Gilowice”

Finansowy plan dla powyższych zadań przedstawia się następująco:

L.p.	nazwa – tytuł projektu	planowany termin realizacji (w latach)	szacunkowe koszty	montaż finansowy – wartość oczekiwanego dofinansowania
1.	Termomodernizacja budynków gminnych – Zespół Szkół i Dom Ludowy	2015 - 2020	3.600.000,00 PLN	3.000.000,00 PLN
2.	Rewitalizacja nadbrzeża potoku Łękawka	2015 – 2020	800.000,00 PLN	675.000,00 PLN
3.	Budowa chodników na terenie Gminy Gilowice – wzdłuż dróg wojewódzkich	2016 – 2021	4.000.000,00 PLN	2.000.000,00 PLN
4.	Budowa chodników na terenie Gminy Gilowice – wzdłuż dróg powiatowych	2016 – 2018	3.000.000,00 PLN	1.800.000,00 PLN
5.	Budowa chodników na terenie Gminy Gilowice – wzdłuż dróg gminnych	2016 - 2018	2.000.000,00 PLN	1.200.000,00 PLN
6.	Budowa placów zabaw w Gilowicach	2016 - 2017	500.000,00 PLN	300.000,00 PLN
7.	Budowa ogólnodostępnych miejsc rekreacyjno – wypoczynkowych w Gilowicach oraz w Rychwałdzie	2016 - 2018	1.000.000,00 PLN	600.000,00 PLN
8.	Budowa sali gimnastycznej / sali widowiskowo – sportowej w Rychwałdzie	2016 - 2022	3.000.000,00	2.500.000,00 PLN
9.	Zakup autobusu szkolnego	2016 - 2018	800.000,00 PLN	650.000,00 PLN
10.	Rozbudowa budynku Urzędu Gminy Gilowice	2017 - 2022	1.800.000,00 PLN	1.200.000,00 PLN

Z uwagi na fakt, iż większość z wymienianych poniżej przedsięwzięć znajduje się dopiero w fazie planowania ich realizacji i projekty te nie mają zasadniczo opracowanej pełnej dokumentacji technicznej, kosztorysowej, etc., wyszczególnionym przedsięwzięciom przyporządkowano jedynie orientacyjne koszty ich realizacji oraz wstępne ramy czasowe ich wdrażania. Informacje o ewentualnych, możliwych źródłach ich finansowania będą podlegać uszczegóławianiu w miarę publikowania danych o terminach naborów wniosków, w ramach poszczególnych programów operacyjnych, przez instytucje zarządzające tymi programami. W budżetach na kolejne lata zostaną zawarte informacje szczegółowe w zakresie wartości poszczególnych zadań, wraz ze wskazaniem konkretnych źródeł ich finansowania.

Wykaz przewidzianych do zrealizowania na terenie Gminy przedsięwzięć o charakterze kulturalnym obejmuje zadania, takie jak:

1. „Dokończenie budowy amfiteatru, poprzez wykonanie instalacji CO w budynku amfiteatru oraz zakup wyposażenia i dostosowanie pomieszczeń tego budynku do realizacji zajęć kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych”,
2. Realizacja projektów mających na celu pogłębienie więzi - relacji partnerskich z miastami innych państw.

Wśród przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym, przewidzianych do zrealizowania na terenie gminy w horyzoncie czasowym do 2020 r. wymienić należy:

1. Realizację projektów rozwojowych szkół i przedszkoli, z zakresu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, poprzez zagospodarowanie im czasu wolnego, w postaci bogatej oferty zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i sportowych,
2. Zakup wyposażenia w formie nowoczesnych pomocy edukacyjnych do zajęć w szczególności dla 6 – Latków.

VIII. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII

Oczekuje się, że realizacja wyszczególnionych w ramach niniejszego dokumentu celów Strategii Rozwoju Gminy Gilowice powinna przynieść następujące efekty:

- W zakresie celu strategicznego nr 1 **„Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”**:
 1. Utrzymanie korzystnych trendów i tendencji w zakresie liczebności mieszkańców Gminy,
 2. Satysfakcja mieszkańców z zamieszkiwania na terenie Gminy,
 3. Przyciągnięcie na teren Gminy osób zamieszkujących dotychczas miasta regionu i zainteresowane realizacją indywidualnych inicjatyw z zakresu budownictwa mieszkaniowego,
- W zakresie celu strategicznego nr 2 **„Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”**
 1. Zwiększenie liczby rentownych, trwale wpisanych w lokalne realia ekonomiczne podmiotów gospodarczych na terenie Gminy,
 2. Zwiększenie liczby miejsc pracy, dostępnych dla mieszkańców Gminy na jej terenie,
 3. Zwiększenie dochodów Gminy z tytułu udziału w podatkach płaconych państwu przez mieszkańców i podmioty gospodarcze.
- W zakresie celu strategicznego nr 3 **„Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”**
 1. Spadek liczby wypadków, kolizji i innych groźnych w skutkach zdarzeń drogowych,
 2. Wysokie bezpieczeństwo przebywania na terenie Gminy,
 3. Satysfakcja mieszkańców i osób przyjezdnych z zamieszkiwania i pobytu na terenie Gminy.
- W zakresie celu strategicznego nr 4 **„Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”**
 1. Ograniczenie ilości zanieczyszczeń, przedostających się do wód cieków i potoków, przepływających przez teren Gminy,

2. Ograniczenie ilości / całkowita eliminacja zanieczyszczeń, zdeponowanych na terenie Gminy w sposób niezgodny z przepisami / założeniami,
 3. Ograniczenie zakresu, w jakim zanieczyszczane jest powietrze na terenie Gminy,
 4. Optymalizacja sposobu wykorzystywania zasobów naturalnych, przede wszystkim wody.
- W zakresie celu strategicznego nr 5 **„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”**
1. Wykreowanie wizerunku Gminy w skali regionu, jako miejsca atrakcyjnego, z punktu widzenia możliwości spędzania wolnego czasu, rekreacji, etc.,
 2. Zwiększenie liczby osób, odwiedzających Gminę, w celach związanych z uprawianiem sportu, turystyki, rekreacją, wypoczynkiem, etc., w tym osób wybierających ten teren jako miejsce pobytu dłuższego, niż 1 – dniowy,
 3. Zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych, świadczących wysokiej jakości usługi, związane z obsługą ruchu turystycznego (gastronomia, noclegi i pokrewne).
- W zakresie celu strategicznego nr 6 **„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”**
1. Zachowanie dla przyszłych pokoleń materialnego dziedzictwa kulturowego, znajdującego się na terenie Gminy,
 2. Kultywowanie spuścizny kulturowej mieszkańców Gminy,
 3. Wysoki odsetek mieszkańców realnie zaangażowanych w kultywowanie dziedzictwa kulturowego, aktywnie uczestniczących w kulturze,
 4. Efektywna promocja Gminy, jako unikatowego i wartego odwiedzenia terenu.
- W zakresie celu strategicznego nr 7 **„Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą”**
1. Wysoka ocena samorządu wystawiana przez mieszkańców,
 2. Wysoka efektywność w zakresie wywiązywania się z ustawowych obowiązków samorządu,
 3. Wysoki stopień zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy.

IX. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Niniejsze opracowanie jest zgodne z dokumentami wyższego rzędu i innymi równoległymi, tj.:

1. Strategia Rozwoju Kraju 2020 (ŚSRK)

Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022 jest zgodna ze Strategią Rozwoju Kraju 2020. Celem głównym niniejszej Strategii jest podniesienie jakości codziennego życia mieszkańców Gminy oraz wykreowanie wizerunku jej obszaru, w skali Województwa Śląskiego, jako terenu atrakcyjnego pod kątem turystycznym. Strategia ta koresponduje z *celem głównym strategii średniookresowej staje się wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.*

W zakresie konkretnych celów strategicznych Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022 można wymienić powiązanie z następującymi obszarami **SRK 2020**:

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022	Obszary strategiczne Strategia Rozwoju Kraju 2020
<p><u>Cel strategiczny nr 1:</u></p> <p>„Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u></p> <p><i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i></p> <p><i>Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela</i></p> <p><u>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</u></p> <p><i>Cel III.1. Integracja społeczna</i></p> <p><i>Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych</i></p> <p><i>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz</i></p>

	<i>integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</i>
<p><u>Cel strategiczny nr 2:</u></p> <p>„Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</u></p> <p><i>Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki</i></p> <p><i>Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki</i></p> <p><i>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</i></p> <p><i>Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych</i></p> <p><i>Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 3:</u></p> <p>„Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u></p> <p><i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i></p> <p><u>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</u></p> <p><i>Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu</i></p> <p><u>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</u></p> <p><i>Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych</i></p> <p><i>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 4:</u></p> <p>„Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u></p> <p><i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i></p>

	<p><u>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</u></p> <p><i>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 5:</u></p> <p>„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u></p> <p><i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i></p> <p><u>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</u></p> <p><i>Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki</i></p> <p><i>Cel II.3. Zwiększenie innowacyjności gospodarki</i></p> <p><i>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</i></p> <p><i>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 6:</u></p> <p>„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u></p> <p><i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i></p> <p><i>Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela</i></p> <p><u>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</u></p> <p><i>Cel III.1. Integracja społeczna</i></p> <p><i>Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych</i></p>

<p><u>Cel strategiczny nr 7:</u> „Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą”</p>	<p><u>Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo</u> <i>Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem</i> <i>Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe</i> <i>Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela</i></p> <p><u>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna</u> <i>Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych</i> <i>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</i></p>
---	--

2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

Kolejnym dokumentem strategicznym decydującym o kierunkach rozwoju naszego kraju jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020. Opracowanie to uściśla cele, które będą wspierane przez Państwo Polskie w zakresie rozwoju regionalnego. **Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022** stanowi wypełnienie zapisów w/w strategii w zakresie Celu Strategicznego tj. *Efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.* Założenia niniejszej strategii obejmują szereg celów długoterminowych dotyczących zaspokojenie potrzeb mieszkańców i zaspokojenie trwałego rozwoju Gminy przy wykorzystaniu jej wszystkich potencjałów. Szczegółowe cele Strategii odnoszą się do następujących celów KSRR 2010-2020.

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022	Obszary strategiczne Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
<p><u>Cel strategiczny nr 1:</u> „Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u> <i>Cel. 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</i> <u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u> <i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 2:</u> „Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u> <i>Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi.</i> <i>Cel. 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</i> <u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u> <i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i> <i>Cel 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno</i></p>

	<p><i>gospodarcze</i></p> <p><i>Cel 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.</i></p> <p><u>Cel 3 – Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.</u></p> <p><i>Cel 3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 3:</u></p> <p>„Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u></p> <p><i>Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi.</i></p> <p><i>Cel. 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</i></p> <p><u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u></p> <p><i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p> <p><i>Cel 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno gospodarcze</i></p> <p><i>Cel 2.5. Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na</i></p>

	<i>obszarach o najniższej dostępności.</i>
<p><u>Cel strategiczny nr 4:</u></p> <p>„Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”</p>	<p><u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u></p> <p><i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p> <p><i>Cel 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno gospodarcze</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 5:</u></p> <p>„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u></p> <p><i>Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi.</i></p> <p><i>Cel 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</i></p> <p><u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u></p> <p><i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p> <p><i>Cel 2.3. Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno gospodarcze</i></p>

	<p><u>Cel 3 – Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.</u></p> <p><i>Cel 3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 6:</u></p> <p>„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u></p> <p><i>Cel 1.2. Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi.</i></p> <p><u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u></p> <p><i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p> <p><u>Cel 3 – Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.</u></p> <p><i>Cel 3.4. Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 7:</u></p> <p>„Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą”</p>	<p><u>Cel 1 Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów:</u></p> <p><i>Cel. 1.3. Budowa podstaw konkurencyjności województw</i></p> <p><u>Cel 2 – Budowa spójności terytorialnej</u></p>

	<p><u>i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych.</u></p> <p><i>Cel 2.2. Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe</i></p> <p><u>Cel 3 – Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.</u></p> <p><i>Cel 3.3. Przebudowa i wzmocnienie koordynacji w systemie wieloszczeblowego zarządzania.</i></p>
--	---

3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”

W zakresie zgodności Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015 – 2022 z dokumentami strategicznymi o charakterze regionalnym, należy wymienić Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020” będącą przełożeniem założeń ogólnokrajowych na pole regionu Województwa Śląskiego. Dokument ten jest o tyle ważny, że na jego podstawie został stworzony Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, który określa szczegółowo obszary wsparcia środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej. W związku z powyższym wychodząc z tego założenia niniejsza Strategia jest z w/w dokumentem spójna.

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022	Obszary strategiczne Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”
<u>Cel strategiczny nr 1:</u> „Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”	<u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u>

	<p><i>Cel strategiczny. A.1. Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.1. Zdrowy i bezpieczny mieszkaniowy województwa</i></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 2:</u></p> <p>„Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.1. Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców</i></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><i>Cel strategiczny. A.3. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki</i></p>

	<i>i kultury.</i>
<p><u>Cel strategiczny nr 3:</u></p> <p>„Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 4:</u></p> <p>„Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.1. Zdrowy i bezpieczny mieszkaniowy województwa</i></p> <p><i>Cel strategiczny B.2. Wysoka jakość środowiska naturalnego</i></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p>

<p><u>Cel strategiczny nr 5:</u></p> <p>„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.1. Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców</i></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><i>Cel strategiczny. A.3. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.2. Wysoka jakość środowiska naturalnego</i></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 6:</u></p> <p>„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.2. Wysoka jakość środowiska naturalnego</i></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki</i></p>

	<p><i>zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 7:</u></p> <p>„Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą”</p>	<p><u>Priorytet A: Województwo śląskie regionem nowej gospodarki kreującym i skutecznie absorbującym technologie</u></p> <p><i>Cel strategiczny. A.1. Wysoki poziom wykształcenia i umiejętności mieszkańców</i></p> <p><i>Cel strategiczny. A.2. Rozwinięta infrastruktura nowej gospodarki</i></p> <p><u>Priorytet B: Województwo śląskie regionem o powszechnej dostępności do regionalnych usług publicznych o wysokim standardzie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny B.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania i wysoka jakość przestrzeni</i></p> <p><u>Priorytet C: Województwo śląskie znaczącym partnerem kreacji kultury, nauki i przestrzeni europejskiej</u></p> <p><i>Cel strategiczny C.2. Wysoka pozycja regionu w procesie kreowania rozwoju Europy.</i></p> <p><i>Cel strategiczny C.3. Silny ośrodek nauki i kultury.</i></p>

4. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006 – 2020

Strategia Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015 - 2022 jest spójna z wszystkim trzema głównymi priorytetami założonymi w Strategii Powiatu Żywieckiego, tj.:

I - Trwały rozwój gospodarczy w powiecie

II - Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców

III – Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych

Szczegółowo dokument ten jest zbieżny z niniejszą Strategią w zakresie realizacji następujących celów strategicznych:

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022	Obszary strategiczne Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006 – 2020
<p><u>Cel strategiczny nr 1:</u></p> <p>„Wysoka jakość codziennego życia mieszkańców Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Priorytet P II Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców</u></p> <p><i>Cel strategiczny. C II.1 Wyrównanie poziomu bazy materialnej szkolnictwa</i></p> <p><i>Cel strategiczny C II.2 Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców</i></p> <p><u>Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.</u></p> <p><i>Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych</i></p> <p><i>Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców</i></p>

<p><u>Cel strategiczny nr 2:</u> „Szeroko pojęty rozwój gospodarczy Gminy Gilowice”</p>	<p><u>Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.</u> <i>Cel strategiczny C I.2 Rozwój usług turystycznych</i> <i>Cel strategiczny C I.4 Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości</i> <i>Cel strategiczny C I.5 Utrzymanie i rozwój rolnictwa</i> <i>Cel strategiczny C I.6 Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 3:</u> „Infrastruktura techniczna odpowiadająca współczesnym standardom i wymaganiom”</p>	<p><u>Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.</u> <i>Cel strategiczny C I.3 Zachowanie przestrzennych walorów powiatu</i> <u>Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.</u> <i>Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych</i> <i>Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 4:</u> „Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy Gilowice, ochrona zasobów środowiska naturalnego”</p>	<p><u>Priorytet P IV Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska</u> <i>Cel strategiczny C IV.1 Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców</i> <i>Cel strategiczny C IV.2 Zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska</i></p>

	<p><i>Cel strategiczny C IV.3 Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym</i></p> <p><i>Cel strategiczny C IV.4 Właściwe kształtowanie istniejących walorów środowiskowych</i></p> <p><i>Cel strategiczny C IV.5 Eliminacja zagrożeń środowiskowych</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 5:</u></p> <p>„Wykreowanie rozpoznawalnego w skali Województwa Śląskiego wizerunku Gminy, jako miejsca atrakcyjnego dla turystów”</p>	<p><u>Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny C I.2 Rozwój usług turystycznych</i></p> <p><i>Cel strategiczny C I.3 Zachowanie przestrzennych walorów powiatu</i></p> <p><i>Cel strategiczny C I.4 Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości</i></p> <p><i>Cel strategiczny C I.5 Utrzymanie i rozwój rolnictwa</i></p> <p><i>Cel strategiczny C I.6 Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania</i></p> <p><u>Priorytet P IV Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska</u></p> <p><i>Cel strategiczny C IV.3 Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 6:</u></p> <p>„Ochrona, promocja i wykorzystanie z myślą o rozwoju spuścizny kulturowej Gminy”</p>	<p><u>Priorytet P II Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców</u></p> <p><i>Cel strategiczny. C II.3 Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa powiatu i zwiększenie ich identyfikacji z powiatem</i></p> <p><u>Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.</u></p>

	<p><i>Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych</i></p> <p><i>Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców</i></p>
<p><u>Cel strategiczny nr 7:</u></p> <p>„Sprawny Samorząd – dobre zarządzanie Gminą”</p>	<p><u>Priorytet P I Trwały rozwój gospodarczy w powiecie.</u></p> <p><i>Cel strategiczny C I.6 Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania</i></p> <p><u>Priorytet P III Poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych.</u></p> <p><i>Cel strategiczny C III.1 Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych</i></p> <p><i>Cel strategiczny C III.2 Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców</i></p>

X. PROCEDURY UAKTUALNIANIA STRATEGII

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015 - 2022 polegać będzie zasadniczo na :

- Systematycznym uzupełnianiu gminnej bazy danych, dotyczących zmian sytuacji demograficznej, rynku pracy, osób bezrobotnych, możliwości edukacji, źródeł finansowania rozwoju i promocji gminy, informacji o liczbie podmiotów gospodarczych, miejsc rekreacji i wypoczynku, potencjału turystycznego,
- Weryfikacji pod kątem aktualizacji realizowanych na bieżąco zadań, podejmowanych dla potrzeb rozwoju Gminy Gilowice, w zależności od pojawienia się nowych możliwości prawnych, organizacyjnych, ekonomicznych, służących realizacji Strategii oraz nowych źródeł finansowania zewnętrznego, krajowego i zagranicznego.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022 dokonywana będzie adekwatnie do identyfikowanych w tym zakresie potrzeb, na podstawie indywidualnie podejmowanych decyzji. Zapisy Strategii mogą być modyfikowane w trybie właściwym dla jej uchwalenia.

XI. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

Monitoring i ewaluacja strategii polega na okresowej ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w tym dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji, zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój Gminy.

Monitorowaniem wdrażania Strategii zajmować się będzie zespół, w którego skład wejdą: Wójt Gminy, Sekretarz Gminy przedstawiciele: Rady Gminy Gilowice, instytucji z terenu Gminy oraz Urzędu Gminy. Ocenie zespołu będą podlegać ilościowe i jakościowe informacje, dotyczące wdrażanych projektów i całej strategii. Monitoringowi podlegać będzie zgodność i kolejność realizacji zadań, wynikających ze Strategii, terminowość realizacji projektów, ich jakość, źródła finansowania oraz przepływy środków pieniężnych. W przypadku pojawienia się problemów przy realizacji zadań podjęte zostaną działania w celu ich wyeliminowania.

Po realizacji Strategii dokona zostanie jej ewaluacja oraz sporządzony zostanie na tę okoliczność raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania pod kątem realizacji zamierzonych celów, połączony z rachunkiem ekonomicznym porównującym poniesione nakłady na rozwój z końcowymi wynikami ekonomicznymi. Wnioski zawarte w raporcie posłużą także do ustalenia problemów, wynikających z realizacji strategii i ustalenia warunków wyjściowych do opracowania strategii rozwoju Gminy na lata następne.

XII. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII

W ramach poniższej tabeli zestawiono kluczowe etapy, związane z wdrożeniem Strategii Rozwoju Gminy Gilowice, na lata 2015 – 2022, wraz z wyszczególnieniem ich ram czasowych.

Lp.	Zadanie	Termin	Odpowiedzialny za realizację
1.	Opracowanie „Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022”	01 - 10. 2015 r.	Urząd Gminy przy współpracy z konsultantami
2.	Przyjęcie „Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022”	Grudzień 2015 r.	Rada Gminy Gilowice
3.	Powołanie Komitetu Monitorującego przebieg realizacji Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata 2015-2022	Grudzień 2015 r. / styczeń 2016	Wójt Gminy Gilowice
4.	Realizacja zadań objętych Strategią	2015 – 2022 r.	Wójt Urząd Gminy
6.	Dokonywanie okresowych analiz i uaktualnienie Strategii.	Grudzień każdego roku	Wójt Sekretarz Gminy
7.	Aktualizacja planu inwestycyjnego	październik- listopad co roku	Wójt Gminy Gilowice
8.	Opracowanie końcowego raportu oceniającego realizację Strategii ze względu na osiągnięte cele i zrealizowane zadania. Porównanie wielkości nakładów na realizację Strategii z uzyskanymi efektami.	IV kwartał 2022 r.	- zespół, któremu Wójt Gminy zleci to zadanie
9.	Przyjęcie raportu z realizacji Strategii i określenie warunków wyjściowych do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Gilowice na lata następne	Grudzień 2022 r.	Rada Gminy Gilowice